

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

CITIȚI

ÎN BIBLIOTECA
„VEAC NOU“
Nr. 5

S. M. EISENSTEIN:

PAGINI DE VIAȚĂ

(pag. 9-10)

N. S. Hrușciov la Viena

Citiți în pag. 6-7:

CONFRUNTĂRI...

- *Intilnire la Moscova*
- „Masa rotundă“ de la Nijneaia Oreanda de Petre Stamatiad
- U.R.S.S. la Porte de Versailles de René Rougeron
- Sokolniki și Earl's Court de Ion Manu

ANUL XVII

23

(847)

9 Iunie 1961
12 PAGINI 1 LEU

O mare magistrală subterană

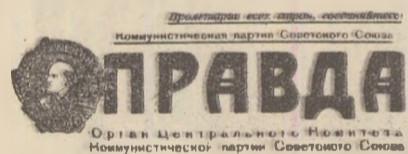
Alături de întreg poporul sovietic, și constructorii conductelor de gaze se pregătesc să întâmpine cu cinstă cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. În scurtă vreme ei vor începe construcția mării magistrale subterane Gazli-Ural, care se va întinde din pusturile Buharei pînă în munții Ural. Ea va străbate teritoriul a patru republici unionale pe o distanță de peste 2.000 de kilometri, spre a duce în inima Uraltului industrial prețiosul combustibil.

Magistrala subterană Gazli-Ural va fi cea mai mare conductă de gaze din lume nu numai prin lungimea ei, ci și prin grosimea conductelor foto-site, al căror diametru trece de un metru.

Spre a ne face o imagine despre avantajele acestei noi conducte de gaze trebuie să arătăm că uriașele întreprinderi industriale din Ural consumă în furnalele și cuptoarele Martin, în secțiile chimice și la centralele lor electrice o uriașă cantitate de combustibil din care aproape jumătate este adusă de la mare distanță. Magistrala subterană va furniza Uraltului miliarde de metri cubi de combustibil. Gazele pe care le va aduce de la Gazli vor înlocui peste 20 de milioane tone de cărbune de Kuznetk și Karaganda și peste un milion de tone de păcură.

Noua conductă va îngădui țării să realizeze economii de 370 de milioane ruble pe an. Ea va străbate locuri pustii, sălbatice. Un sfert din lungimea ei va trece prin pustii unde nu există apă, șosele sau așezări omenești și unde nici chiar păsările nu-și fac cuib.

Pentru construirea acestei conducte de gaze în condiții atât de grele sînt necesare mașini speciale care să poartă circula prin nisipuri friabile și pe terenuri lipsite de drumuri. Trebuie să se găsească metode noi de lucru, precum și utilaje noi. Și toate acestea într-un termen foarte scurt.

Îmbunătățirea studiului limbilor străine

Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. a analizat problema studierii limbilor străine și a adoptat o Hotărâre specială. Hotărârea subliniază că cunoașterea limbilor străine de către specialiștii din diverse ramuri ale științei, tehnicii și culturii, ca și de către cercurii largi de oameni ai muncii din U.R.S.S. are o mare însemnătate pentru dezvoltarea relațiilor internaționale și pentru schimburile reciproce de realizări culturale și științifico-tehnice.

Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. a cerut Consiliilor de Miniștri ale republicilor unionale, Ministerului Învățămîntului superior și mediu special al U.R.S.S., tuturor ministerelor și departamentelor care au instituite de învățămînt să ia măsuri în vederea înlăturării lipsurilor existente în predarea limbilor străine și pentru îmbunătățirea radicală a studierii acestora în școlile medii și superioare.

În continuare Hotărârea prevede că Ministerele de învățămînt ale republicilor unionale și Academia de Științe pedagogice a R.S.F.S.R. trebuie să îmbunătățească programele de studiu al limbilor străine în școli, iar în

următorii trei-patru ani să editeze noi manuale al căror conținut să contribuie în cea mai mare măsură la formarea deprinderii de a conversa și a traduce texte străine fără ajutorul dicționarului.

Consiliile de Miniștri ale republicilor unionale au sarcina să deschidă între anii 1961-1965 nu mai puțin de 700 noi școli de cultură generală în care un număr de obiecte să fie predăte în limbi străine, să îmbunătățească studiul limbilor străine în școlile-internat etc.

Hotărârea Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. prevede extinderea rețelei de cursuri staționare și prin corespondență pentru studierea limbilor străine de către mămuri. Ținînd seama de dorința unor părinți, Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. a aprobat organizarea unor cursuri de limbi străine în grădinițele de copii și în clasele elementare ale școlilor de cultură generală, însărcinînd Ministerul Învățămîntului din R.S.F.S.R. și Academia de Științe pedagogice a R.S.F.S.R. să elaboreze programe și să editeze metodici de predare a limbilor străine în aceste forme de învățămînt.

Hotărârea prevede și numărul de filme didactice în limbi străine pentru școli, instituite de învățămînt medii, speciale și superioare, și de discuri obișnuite și micro-sion pentru cei ce studiază limbi străine.

Ministerul Culturii al U.R.S.S. și Comitetul de stat pentru legăturile culturale cu țările străine de pe lângă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. au sarcina de a spori numărul de dicționare, cărți și broșuri cu povestiri cuprinzînd cele mai bune lucrări literare contemporane și clasice din literatura engleză, germană, franceză și spaniolă, alții cu texte adaptate cit și cu texte originale.

СОВЕТСКАЯ КУЛЬТУРА

La scurt timp după turneul de mare succes al Ansamblului de cîntece și dansuri din Ural, parizienii au primit să aplaude acum arta inspirată a unui alt colectiv artistic sovietic. De trei săptămîni, la „Grand Opera” din Paris se desfășoară spectacolele trupei de balet a teatrului „Kirov” din Leningrad care prezintă în capitala Franței „Frumoasa din pădurea adormită”, „Floarea de piatră” și „Lacul lebedelor”. Precum și programe cu selecțiuni din diferite baleturi. Turneul baletului leningrădean este socotit ca unul dintre cele mai de seamă evenimente ale vieții culturale pariziene din ultima vreme.

Numele dansatorilor Alla Osipenko, Iuri Soloviov, Alla Sizova, Irina Kolsakova, Rudolf Nureev, Inna Zubkovskaya ș.a. au devenit acum foarte populare la Paris. Spectatorii parizieni, au putut constata cu încântare că leningrădenii posedă un remarcabil corp de baleți ale cărui dansatoare pot susține, fiecare în parte, roluri de soliste.

La rîndul ei, presa franceză dedică cronici laudative spectacolelor baletului leningrădean. „Sînt dansatori de înaltă clasă”, scrie criticul ziarului „Libération”. Criticul lui „Le Monde” subliniază montarea plină de poezie a „Florii de piatră”, elogiază „neobișnuita interpretare” a Allei Osipenko, relevă forța, lirismul, temperamentul dansatorului Iuri Soloviov. „Le Figaro” remarcă „strălucita virtuozitate și marea eleganță a aerianului Rudolf Nureev”. „Baletul leningrădean” — scrie criticul lui „Le parisien libéré” — este un balet de virtuozii. În trupa teatrului sînt soliști ce pot rivaliza cu cei mai buni dansatori ai oricărui teatru din lume. Scenele din baletul „Taraș Bulba” și „Cazacii zaporoieni” cu care s-a încheiat concertul de selecțiuni, pot literalmente să-ți taie respirația”.

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL ARLUS

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.02.10.

În curînd, în piața Sverdlov din Moscova, se va înălța o impunătoare statuie a lui Karl Marx. Lucrările continuă zi și noapte.

În fotografia noastră: montarea soclului — un bloc de piatră monolit de 220 tone.

Prima flotilă maritimă pionierească

În golul Zolotoi Rog se află ancorată moșonava „Ciukotka”. Lîngă dînsa, le-gămîndu-se ușor pe valuri, mai sînt două vase, „Stil” și „Veter”. Sînt nave obișnuite. Pe catargele lor flutură drapelul, iar pe punte fortolesc, cu treburi, marinari. Dar cu toate că poartă uniformă marinărească, marinarii aceștia sînt copii. Cei mai mulți dintre ei sînt pionieri și se află pe nave pentru că flotila se numește Flotila pionierilor.

Visul pionierilor din Vladivostok de a avea o flotilă a lor, de a învăța arta marinărească, a devenit astiel reali-

tate. Acum un an marinarii din Vladivostok le-au dăruit vasele „Stil” și „Veter”. Ce e drept, vasele nu erau noi, dar mai puteau fi încă folosite. Acum era nevoie de mijloace pentru întreținerea vaselor, de profesori care să-i învețe pe copii meșteșugul marinăresc.

„Lasă că ne ajută întreprinderea de navigație din Extremul Orient” — și-au spus băieții. Și n-au greșit. Școala navală din Vladivostok le-a pus la dispoziție o sală pentru cursuri, iar profesorii ei au elaborat programul de învățămînt. Întreprinderea de navigație a dăruit pionierilor încă un vas — „Ciukotka”, care în sezonul precedent navigase în Arctica. Iar Direcția industrială piscicolă le-a alocat fonduri pentru întreținerea flotei.

Curînd au început înscrierile în flotilă. S-au prezentat sute de candidați, dar n-au fost primiți decît 150 de pionieri din clasele a VI, VII și a VIII-a, recomandați de conducerea detașamentelor de pionieri.

Peste trei ani pionierii vor primi diplome de marinari, timonieri și radio-telegrafisti. Deocamdată cea mai arzătoare dorință a lor este să plece în cursă. Mineraziul fixat este cit se poate de interesant: golurile Slaviansk, Petru cel Mare, Nahodka...

Treptat, flotila va lua o mare dezvoltare. În golul Amur se va construi în scurtă vreme o dană a pionierilor, de unde va pleca în prima cursă noua flotilă. Și poate că mulți dintre cei care vor pleca în cursă vor deveni marinari de profesie.

Baletul leningrădean triumfă la Paris

Organizatorii francezi ai turneului au făcut foarte puține afișe, știînd că și fără reclamă tot nu vor putea face față mării cereri de bilete. De altfel, arta adevărată nu are nevoie de reclamă. Spectacolele baletului leningrădean se joacă cu săli arhipline, fie că e vorba de „Grand Opera” sau de marele Palat al sporturilor care a găzduit la 1 iunie „Lacul lebedelor”. Ele sînt răsplătite cu o furtună de ovaiții, cu avalanșe de aplauze ce nu mai conținesc. Parizienii aplaudă cu frenetie marea artă coregrafică sovietică.

СОВЕТСКАЯ РОССИЯ

Mai multe uzine sub un singur acoperiș

La Kriukovo, lucrările de construcție ale primului oraș-satelit al Moscovei sînt în toi. Recent, a fost pusă la punct proiectarea celui de al treilea micro-raion, care se va întinde pe o suprafață de 23 de hectare. Vor fi construite în special clădiri cu cîte cinci etaje, însumînd două mii de apartamente cu o suprafață locativă de 55.000 de metri pătrați. De remarcat că fiecare apartament va adăposti o singură familie.

Un oraș nou... Dar noutatea lui, așa cum s-a subliniat la cel de al III-lea Congres unional al arhitecților, nu este numai de ordin calendaristic. Problemele de planificare, acelea ale organizării spațiilor verzi, repartizării școlilor, spitalelor, căminelor de copii și creșelor, magazinelor, cinematografele sînt rezolvate ținîndu-se seama de cele mai noi realizări ale urbanisticii socialiste.

Populația orașului-satelit va lucra chiar la fața locului. Căci la Kriukovo se vor construi multe întreprinderi. Spre deosebire de celelalte întreprinderi acestea nu vor scoate, însă, fum, tuningine.

O mare parte a întreprinderilor din Kriukovo va fi „mutată” acolo din Moscova. Dar prin aspectul lor exterior și prin sistematizarea lor interioară aceste întreprinderi se vor deosebi de altele similare. Industria orașului Kriukovo va fi comprimată la maximum. Fabrici care în condiții obișnuite ar necesita zeci de clădiri vor fi adăpostite numai... sub patru acoperișuri. Da, în numai patru corpuri, situate în trei puncte diferite ale orașului.

Unul din aceste puncte se află în nord-vestul orașului. Aici se vor înălța numai două clădiri. Într-una vor fi amenajate patru uzine, iar în cealaltă o întreprindere poligrafică. Clădirea uzinelor va avea patru intrări și se va întinde pe o distanță de peste un kilometru și jumătate.

Toate clădirile industriale ale orașului satelit vor fi construite din piese prefabricate. S-a socotit că în total vor fi necesare circa 11.000 de plăci de furnir, 2.000 de grinzi, aproape 3.000 de stîlpi etc.

Chiar din primii ani ai puterii sovietice, Vladimir Ilici și-a pus semnătura pe un Decret prin care se alocău 50.000 de ruble pentru lucrări de irigație în Turkestan. În vara anului 1920 soseau în gara Sir Daria, trimișii lui Lenin — primele detașamente de muncitori, ingineri și agronomi care aveau să prefacă un ținut mort în locurile înfloritoare pe care se întind astăzi ogoarele vestitului sovhoz „Malek”. Treptat, Stepa Flămindă a ajuns pînă la a da anual 250.000 tone de bumbac (materie primă). O mărturie simbolică pentru tot ce a înfăptuit aici puterea sovietică o oferă și frumosul oraș Ianghi Er, ridicat în plină stepă. Mai trebuie notat că numai în ultimii patru ani, în aceste ținuturi de stepă ale republicilor Uzbekă și Kazahă s-au construit 690 de kilometri de autostrade, 180 de kilometri de linii ferate, peste 200 de kilometri de canalizări, 415 kilometri de linii de înaltă frecvență.

Dar cuceritorii deșertului nu se mulțumesc numai cu ce s-a făcut pînă acum. Stepa Flămindă va trebui să se supună în întregime voinței omului sovietic. De la 200.000 de hectare, suprafața irigată a Stepei Flămînde va trebui să ajungă la 1.000.000 de hectare. În curînd va fi supus definitiv deșertul Fergana centrală.

Am ales Stepa Flămindă doar ca un exem-

Valorificarea economică a pustiurilor

plu. Puterea sovietică acordă, însă, aceeași atenție întregii zone a deșerturilor, care ocupă în sudul țării o suprafață de 220 de milioane de hectare. Cu cele 80 milioane de hectare din alte regiuni ale țării, suprafața deșerturilor ajunge la 300 de milioane de hectare, reprezentînd aproximativ 14 la sută din întreaga întindere a Uniunii Sovietice. Numai Kazahstanului, de pildă, îi revin 150 de milioane, adică jumătate din suprafața totală a deșerturilor. Însemnătatea pe care o prezintă valorificarea deșerturilor pentru republicile unionale Kazahă, Turkmenă sau Uzbekă, marile cultivatoare de bumbac ale Țării Sovietelor, este cu totul excepțională. Să nu uităm că jumătate din producția mondială de bumbac se obține tocmai în oazele de verdeață situate în zonele pustiurilor.

Dacă în trecut, cu prețul a grele sacrificii și acte de eroism, oamenii sovietici au izbutit să smulgă nisipurilor suprafețe mai mult sau mai puțin întinse, spre a le reda agriculturii, astăzi, cu mijloacele tehnice de care dispun, ei pot transforma sahare întregi în oaze înfloritoare.

La plenara C.C. al P.C.U.S. de la începutul acestui an, Nikita Sergheevici Hrușciov a arătat ce va aduce realizarea actualului program de irigație pentru valorificarea a noi milioane de hectare de terenuri agricole în Asia Centrală, în sudul Federației Ruse și Ucrainei, în republicile din Transcaucazia. Pe pămînturile irigate din U.R.S.S. se pot obține suplimentar 1—1,5 miliarde puduri de cereale, sau chiar mai mult. În felul acesta, 30—40 la sută din necesitățile țării vor putea fi în mod sigur acoperite numai de pe pămînturile irigate. N. S. Hrușciov a subliniat de asemenea marile perspective pe care le deschide vastul program de irigații pentru o agricultură și mai intensivă.

Noile proiecte de irigare prevăd înfăptuirea unor lucrări grandioase în republicile din Asia Centrală și în Kazahstan unde, după cum remarcă N. S. Hrușciov, există cele mai favorabile condiții de recuperare a masivelor investiții pe care le necesită realizarea acestor planuri. Aici se prevede irigarea unei suprafețe totale de 5—6 milioane ha. Specialiștii consideră, însă, că în viitor este posibil ca în bazinele cuprinse între fluviile din Asia Centrală să fie irigate 15—20 milioane ha. Alte 10—13 milioane ha vor putea fi de asemenea alimentate cu apă cînd o parte din resursele de apă ale Siberiei apusene vor fi îndreptate spre aceste regiuni.

S-a calculat ce foloase vor aduce aceste realizări economiei naționale a Uniunii Sovietice. De pe fiecare milion de hectare de pămînturi irigate din Asia Centrală se pot obține anual aproximativ 1,5 milioane de tone de bumbac (materie primă), 500.000 de tone de orez, 330.000 de tone de porumb boabe, 770.000 de tone de lapte, 200.000 de tone de carne și multe alte produse agricole și animale. Amortizarea fondurilor cheltuite cu lucrările de irigații se va putea face în maximum doi-trei ani.

Dar valorificarea economică a pustiurilor existente în Uniunea Sovietică nu privește numai agricultura. Nisipul acoperă pămînturi care ascund în subsolul lor bogate zăcămintă naturale: minereuri, petrol, gaze naturale, sare, sulf, iod, brom, metale feroase și neferoase, cărbune și fosfați. Opera de cercetare și studiere a avuției pustiurilor, începută încă la sfîrșitul secolului trecut de către marii savanți ruși ca N. A. Severtov, A. E. Fersman,

B. A. Keller, V. A. Obrucev și alții a fost continuată și dusă mult mai departe în ultimele decenii, prin importante cercetări geologice, botanice și hidrologice efectuate în cadrul Academiei de Științe ale R.S.S. Turkmene, Uzbece și Kazahă.

Noile cercetări și descoperiri deschid largi posibilități pentru dezvoltarea industriei în aceste regiuni, care se dovedesc a poseda o bază proprie de materii prime. Paralel cu dezvoltarea continuă a unor centre industriale existente (Kounrad, Nebitdag, Gazli și altele) vor apărea centre industriale și mai mari. Pustiurile de altă dată din Republicile

O PROBLEMĂ CU VASTE IMPLICAȚII

Asiei Centrale și Kazahstanului, vor fi împinzite de o rețea deasă de autostrăzi și de căi ferate, iar în văzduh se vor întretaia tot mai multe linii aeriene.

Pentru oamenii de știință sovietici asaltul asupra deșerturilor deschide și alte perspective de extindere a cercetărilor în diferite domenii. Președintele Academiei de Științe a R.S.S. Uzbece, H. Abdullaev, arăta într-un recent articol publicat în „Pravda” ce uriașă însemnătate va avea valorificarea resurselor energetice ale pustiurilor, altele decît țițeiul și gazele naturale — și anume: energia radiațiilor solare și energia eoliană. Aceste surse de energie nu sînt folosite, pentru moment, aproape deloc. Se știe, însă, că acum este posibilă transformarea energiei radiației solare în electricitate cu ajutorul semiconductorilor. Marii savanți A. F. Ioffe și Frédéric Joliot-Curie au susținut cu deplină temei că în anii care vin energetica semiconductorilor va juca

un rol mai mare chiar decît energia nucleară. Cît privește energia eoliană, după calculele acad. Abdullaev folosirea ei ar putea produce numai în Kazahstan de cîteva ori mai multă energie electrică decît marea hidrocentrală de la Kuibîșev.

Surse similare de energie posedă toate republicile din Asia Centrală. Oamenii de știință sovietici mai sînt apoi chemați să rezolve și o problemă atît de importantă cum este aceea a cercetării influenței climei calde asupra organismului omului — asupra sistemului cardio-vascular, asupra termo-reglării, asupra metabolismului hidrosalin. Ei vor trebui să găsească mijloace care să ușureze în mod simțitor condițiile de muncă și de viață ale omului în climatul pustiurilor.

Alături de constructorii de canale și de sisteme de irigație, savanții sovietici pășesc astfel în primele rînduri la asaltul împotriva pustiurilor. În comunism nu este loc pentru pustiuri, ci numai pentru grădini înflorite.

M. Mihail

Forumul tineretului și vremea noastră

În fața lumii de astăzi, în fața omului modern se deschid probleme și perspective de o complexitate și o amploare pe care înaintașii noștri nu le-au cunoscut nicicînd în veacurile trecute. Toate acestea sînt simțite cotidian de către tînăra generație, care nu se rezumă la a fi o spectatoare pasivă, indiferentă — ci participă din plin la clocotul epocii și caută să înțeleagă cît mai bine sensurile majore ale vremii pe care o trăim. Venind în întîmpinarea dorinței tinerei generații de a desfășura o largă dezbateră pe teme cele mai importante ale contemporaneității, tineretul sovietic a luat inițiativa de a organiza un Forum mondial al tineretului. Prin însăși inițiativa sa, tineretul sovietic a pus deci pe prim plan problema CONFRUNTĂRII PUNCTELOR DE VEDERE, a discutării largi, deschise, constructive a problemelor celor mai arăzătoare ale momentului istoric actual. Tineri de pe toate meridianele și paralele, trăind în țări cu sisteme sociale diferite și privind desfășurarea evenimentelor internaționale prin unghiuri de vedere deosebite, își vor exprima așa dar opiniile lor în cadrul marii dezbateri ce se va desfășura la sfîrșitul lunii iulie la Moscova, în cadrul Forumului mondial al tineretului. Dintr-o asemenea întrunire mondială a reprezentanților tinerei generații au de cîștigat în primul rînd, se înțelege, înșiși tinerii, o categorie socială primordial interesată în menținerea păcii pe pămînt: căci orice tînăr lucid înțelege că e mai bine să poarte pe umăr o lopată cu care să îngrijească o tufă de trandafiri decît o armă ucigătoare. În ofensiva gigantică a coexistenței pașnice ce cucerește inimile popoarelor lumii, tinerii își dau seama că unica lor atitudine realistă este aceea de a sprijini din toate puterile această ofensivă, de a se pronunța ferm și neabătut pentru calea tratativelor ce pot soluționa problemele litigioase, de a condamna vehement politica de forță a imperialiștilor.

Ceea ce și explică puternicul răsădit pe care l-a înregistrat ideea Forumului mondial. Pretutindeni în lume, Forumul este interpretat ca o expresie a dorinței tineretului lumii de a-și uni elorturile în jurul principalelor coordonate ale vieții popoarelor din vremea noastră. De altfel, chiar ordinea de zi a Forumului este concludentă:

1. — Tineretul, înțelegerea reciprocă, colaborarea și coexistența pașnică;
2. — Tineretul luptă împotriva imperialismului și colonialismului, pentru independența națională și pace;
3. — Tineretul și dezarmarea;
4. — Tineretul, drepturile și obligațiile lui în societate;
5. — Tineretul și progresul.

Care este reacția față de impresionanta întrunire a tineretului lumii ce va avea loc în iulie la Moscova?

Pînă acum și-au anunțat participarea peste 300 de organizații și uniuni de tineret din 80 de țări. Concludent pentru spiritul în care este înțeleasă participarea la Forum este declarația lui I. Eisenberg, din partea Uniunii americane pentru apărarea drepturilor cetățenești de la Universitatea din Washington: „Forumul poate fi foarte folositor pentru întărirea înțelegerii și încrederii reciproce, pentru menținerea păcii și pentru un viitor mai bun al tineretului întregii lumi”. Deci: dezbateri, confruntarea punctelor de vedere, întîlniri, colaborare internațională pentru pace, încredere între tineri, un viitor mai bun.

Dar nu tuturor le sînt pe plac asemenea deziderate. Cavalerii „războiului rece” din Occident tocmai asemenea lucruri nu doresc. Și iată-i la lucru, mină-n mină diplomați occidentali, servicii occidentale de spionaj și conducători ai unor organizații internaționale de tineret, ca Uniunea internațională a tinerilor socialiști și așa zisa Adunare mondială a tineretului, porniți să defăimeze Forumul. Vrăjmași ai colaborării tineretului lumii ei au scos de la naștalină falimentară teză potrivit căreia Forumul ar fi o întîlnire exclusiv... comunistă. Minciuna are, însă, picioare scurte. De aceea peste 100 din cele mai mari organizații de tineret din America Latină, 60 de uniuni naționale ale studenților și toate organizațiile importante de tineret din Asia și-au exprimat aduziunea la Forum. Și în acest caz, ca întotdeauna, calomnia și hoicotul dușmanilor păcii vor eșua. În cadrul Forumului se va face auzit cu putere glasul tinerei generații, hotărîtă să-și aducă contribuția la dezbateră marilor probleme ce frămîntă omenirea la mijlocul secolului XX.

Carol Roman

Așa începe cucerirea pustiului...

DRUMUL ÎN COSMOS (V)

(Text prescurtat)

În sfârșit, a fost fixată data lansării cu parașuta. Trei nopți la rând am ieșit pe aerodrom așteptând intrigații să ne ridicăm în văzduh. Dar n-am avut noroc: nu era vreme bună. Nedormiți, tulburați ne întorceam de fiecare dată la școală și ne apucam de lucrarea de diplomă.

În a treia noapte, ne-au însoțit pe aerodrom și câteva fete de la o școală tehnică din Saratov. Trebuiau și ele să sară cu parașuta. Le priveam și le vedeam palide, descumpănite. Nu cumva arătam și eu așa? La un moment dat fetele au început să glumească:

— Tu de ce ești așa de liniștit? Se vede că nu ești la prima lansare.

Îmi fugeau în toate părțile, răsuflarea mi se tăia și nu înțelegeam mai nimic. Totuși, așa cum mi se întâmplase de multe ori, m-am adaptat repede la noua situație și am început să admir pământul de la înălțimea zborului unei păsări. Am făcut un tur, după care Martianov a început să execute figuri de pilotaj artistic.

— Asta-i un viraj — mi-a explicat el, prin telefonul de bord — și asta-i bucla lui Nesterov...

Și avionul a luat o asemenea întorsătură încât am dorit pe loc să aterizăm. Dar Martianov și-a continuat dantelăriile. Nu înțelegeam de ce mă ametea cu asemenea figuri. El vroia, însă, să se încredințeze pe loc dacă putea să scoată din mine pilot sau nu. Cred că și-a făcut o părere bună

părțit între Martianov și comandantul grupului, Serghei Ivanovici Safronov, Erou al Uniunii Sovietice. În timpul războiului, Safronov a luptat la Stalingrad, a participat la faimoasa luptă aeriană din Kuban și a doborât câteva avioane „lunkers” și „Messerschmidt” la Kursk. Pe baza exemplelor din biografia lui interesantă căuta să ne arate nouă, viitorilor piloți, cum se formează un om sovietic și un adevărat pilot.

Într-o zi, Serghei Ivanovici ne-a spus:

— Voința puternică nu este o însușire înăscută a omului, ea poate și trebuie educată.

Și conducătorul aeroclubului, Grigori Kirilovici Denisenko, era Erou al Uniunii Sovietice. Fapt care, desigur, a influențat asupra educației noastre.

Căci ni se părea pur și simplu de neînchipuit să săvârșim vreo greșală și să fim muștrați de oameni alți de merituși ca Serghei Ivanovici Safronov sau Grigori Kirilovici Denisenko. Dacă mi s-ar fi întâmplat, bunăoară, mie așa ceva mi-ar fi crăpat obrazul de rușine. Căci eram și organizatorul de Comsomol al detașamentului aeroclubului și șeful grupei. Încercam să-i imităm în toate, chiar și în mersul și în felul de a ne purta. Steluțele auzii de pe tunicile lor erau un vis al fiecăruia dintre noi.

Mulți cursanți își educă voința; nu mai fumau, adoptaseră un regim alimentar spartan, înneau un jurnal de zi — iar pentru ca să scrii zilnic în jurnal, îți trebuie un efort de voință.

Așa a sosit și luna iulie. Zilele do-goreau, iar nopțile erau înăbușitoare. Într-una din zile, Dmitri Pavlovici n-a mai urcat ca de obicei cu mine în avion, ci a rămas jos și mi-a spus:

— Ai să mergi singur. Un tur...

Cu toate că de o săptămână așteptam aceste cuvinte, mi s-a făcut inima

pisem cu avionul așa cum se contopește, probabil, călărețul cu calul în timpul unui salt năvalnic.

Am executat un tur deasupra aerodromului și am aterizat exact în locul fixat. Mă simțeam ușor. Tot stătuți mi-ea. Dar așa cum se credea, n-am arătat că mi se întâmplase ceva deosebit. Am coborât din carlingă și i-am raportat lui Dmitri Pavlovici: misiunea a fost îndeplinită.

— Bravo — mi-a spus instructorul, — te felicit...

A doua zi colegii mi-au dat o veste bună:

— Știi, a scris despre tine în ziar...

La aerodrom n-am găsit ziarul. Mi l-am procurat abia peste o săptămână din oraș. N-avea decât câteva rânduri despre zborul meu, îmi menționa numele și publica o fotografie care mă înfățișa în carlinga avionului, cu mâna ridicată cerind permisiunea de zbor. Nu știam nici când a fost făcută fotografia, nici cine a scris notița. Probabil că Dmitri Pavlovici organizase totul. Însemna că avusesse încredere în mine, că știuse că n-am să-i înșel așteptările.

Ziarul comsomoliștilor din Saratov în care am fost evidențiat așa pe neașteptate se numea „Zarea Molodioji”. Prima laudă în ziar însemnă mult în viața unui om.

Era foarte plăcut să-mi văd numele tipărit în ziar, dar în același timp mi-era și puțin penibil că dintre toți colegii se scrisese, nu știu de ce, tocmai despre mine. Cu toate acestea am trimis acest număr din „Zarea molodioji” acasă la Gjatsk. După care mama mi-a scris:

— Sîntem mindri de tine, fiule... Dar ai grijă, să nu te infumurezi...

Zborurile în tabără deveneau din ce în ce mai interesante. Am învățat să facem viraje, glisade, bucla lui Nesterov, tonouri... Totul se petrecea normal. Era plăcut să constatăm că de-

de IURI GAGARIN

— Nu — le-am răspuns eu — sar pentru prima oară...

N-au vrut să mă creadă. Și numai când am început să ne punem parașutele s-au convins că nu mint. La fel ca și dinsele, nici eu nu izbutoam să-mi potrivească lumea curelele și carabinierile. În spate aveam o husă cu parașuta mare, iar în față o alta — cu parașuta de rezervă. N-aveai cum să te așezi, nici să te ridici și nici să te sucești. Ce aveam să mă fac acolo în văzduh cu tot calabalacul acela? Mă lega parcă de mâini și de picioare...

Din copilărie încă nu-mi plăcea să aștept. Mai ales dacă știam că am în față o greutate ori o primejdie. Mai bine să-i mergi cu curaj în întâmpinare decât să o ocolești, să o amâni. De aceea m-am bucurat mult când, după prima lansare de probă, Dmitri Pavlovici a strigat:

— Gagarin! La avion...

Și totuși mi s-a tăiat răsuflarea. Oricum era primul meu zbor, care trebuia încheiat cu o lansare cu parașuta. Nu-mi mai amintesc cum am decolat, cum „PO-2”-ul a luat înălțime. Văd numai cum instructorul îmi arată cu mâna: îmi face semn să cobor pe aripă. Am ieșit cu chiu cu vai din carlingă, m-am suit pe aripă și m-am agățat cu amândouă mâinile de corpul avionului. Dar mi-era groază să privesc în jos. Pământul era undeva departe, departe sub picioarele noastre.

— Nu-ți pierde cumpătul, Iuri, te-tele se uită de jos! — mi-a strigat instructorul.

— Ești gata? — m-a întrebat apoi încă o dată.

— Gata! — am răspuns.

— Ei, dă-i drumul!

M-am depărtat de bordul aspru al avionului, așa cum am învățat, și m-am năpustit în jos, ca într-o prăpastie. Am tras de inel dar parașuta nu s-a deschis. Vroiam să strig dar nu puteam: văzduhul îmi luase suflarea. Atunci mâna mi s-a îndreptat involuntar spre inelul parașutei de rezervă. Dar unde era inelul? Unde? Deodată am simțit o zguduitoră puternică. Apoi s-a făcut liniște. Pluteam lin în văzduh sub cupola albă a parașutei mari care se deschisese bineînțeles la timp. Mă gândisem prea devreme la cea de rezervă. În felul acesta aviația mi-a dat prima lecție: „nd te afli în văzduh, nu te fadoi de tehnică, nu lua măsură pripite.

După terminarea lansărilor cu parașuta, Dmitri Pavlovici m-a întrebat:

— Vrei să zbori cu mine pe un „Iak”?

Cum era să nu fiu de acord! M-am instalat în partea din spate a carlingei unui „Iak-18” și m-am legat cu curele. Martianov m-a stătuț să privesc spre pământ, să mă orientez după el și să determin înălțimea zborului. Dar cum era s-o fac dacă ochii

căci după ce am aterizat, pe fața pilotului instructor se citea mulțumirea.

— Ei, ce zici, miine zburăm din nou? — s-a interesat el privind-mă curios în ochi.

— Sînt gata să zbor zi și noapte — i-am spus.

Era, poate, o frază instructivă pre-zumțioasă din parte-mi dar am rostit-o din toată inima.

— Îți place să zbori?

Am tăcut. Cuvintele erau neputincioase, numai muzica ar fi putut reda simțământul de bucurie al zborului.

După câteva zile a avut loc susținerea lucrărilor de diplomă la școala tehnică. Lucrarea mea a fost bună și am obținut diploma de absolvire cu excepțional a școlii medii tehnice din Saratov. Comisia de examinare mi-a acordat calificarea de tehnician-turnător. Puteam să intru în producție sau să continui învățătura. În țară se desfășurau vaste lucrări de construcție. Tovarășii mei plecau care la Magnitogorsk, care în Donbass sau în Extremul Orient și toți mă îndemneau să merg cu ei. Dar eu nu mă puteam rupe cu nici un chip de Saratov, căci mă simțeam legat cu trup și suflet de aerodrom. Deși nu zburasem decât prea puțin, nu puteam lăsa lucrul început. Tocmai atunci ni s-a spus de la aeroclub că peste câteva zile cursanții trebuie să plece în tabără. Bineînțeles că am fost de acord.

În tabără zburam aproape în fiecare zi. În ciuda vârstei, Martianov se purta cu noi sever și exigent.

— Zborul — ne spunea instructorul — nu admite nici cea mai mică greșală. Pentru orice greșală făcută în văzduh poți plăti cu viața...

Martianov era un bun instructor. Dar nu fusese în război. Pe noi ne interesa comportarea pilotului în luptă. Citisem cărțile lui Alexandr Pokrișkin și Ivan Kojedub despre luptele lor aeriene și doriam să nu fim niște simpli piloți, ci aviatori militari, și neapărat pe avioane de vânătoare. Știam că omul se cunoaște în lupta cu greutatea așa că dragostea și respectul pentru primii noștri dascăli în arta zborului le-am im-

cit un purice. Decolasem de multe ori în ultima vreme de unul singur. Dar în spatele meu se aflase întotdeauna un om care prin intervenția lui ar fi putut îndrepta o greșală. Acum, însă, trebuia să mă bizui numai pe mine.

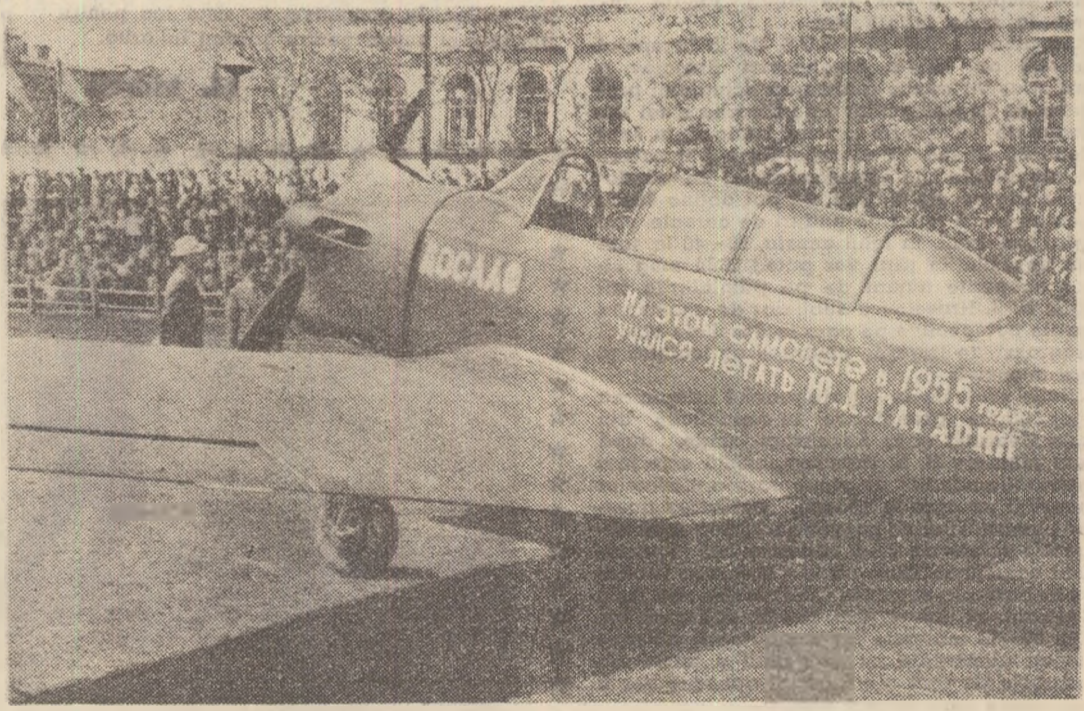
— Nu fii nervos — m-a încurajat Dmitri Pavlovici. Chibzuiește calm.

Am condus avionul la start, am dat gaze la motor, am tras manșa și aparatul s-a desprins lin de pământ. M-a cuprins un entuziasm nemaicunoscut, greu de redat. Zburam! Zburam! Numai aviatorii pot înțelege cele dintâi clipe ale primului zbor independent. Pilotasem și mai înainte avioane dar nici o dată nu fusese sigur că le conduceam singur, că nu mă ajuta instructorul. Acum mă conto-

veneam oameni cu aripă. Învătasem să zbor pe „Iak-18”, dar îmi dădeam seama că eram încă foarte departe de Safronov, de Denisenko, de aviatorii cu care țara se mândrește pe bună dreptate.

Mă atrăgeau avioanele militare. Cutisem despre bariera sonică, despre avioanele de vânătoare cu viteză supersonică utilizate cu aparate de radiolocație perfecționate. Fără să pomenesc nimănui despre asta, nici chiar celor mai buni prieteni, visam să devin aviator militar. Pînă atunci toate dorințele mi se împliniseră. Avea să se realizeze oare și acest vis?

(Va urma)

Avionul pe care a învățat să piloteze Iuri Gagarin

MINIATURALUL —

o tendință a tehnicii moderne?

● Ce este molelectronica ● 1200 de piese pe un centimetru cub

Care sînt dimensiunile minime la care ar putea ajunge azi aparatele de radio?

Să adresăm această întrebare inginerilor specializați în tehnica semiconductorilor și probabil că 9 din 10 ne vor răspunde că nu s-ar mira deloc dacă ar afla despre realizarea unui aparat de radiorecepție de mărimea unui bob de griu!

Între-adevăr, în numai cîțiva ani, în locul „arhaicelor” aparate de radio care aminteau de o comodă veche și care se încălzeau ca o sobă, au apărut elegantele aparate cu tranzistori de mărimea unei tabachere sau chiar mai mici. În trenuri, pe terenurile de sport, în excursii sau în parcuri întâlnim din ce în ce mai des asemenea aparate portabile.

Aparatul de radio de buzunar pe bază de semiconductori despre care am vorbit pînă acum, are dimensiuni foarte mici. Totuși construcția, piesele lui pot fi văzute ușor cu ochiul liber. Iată însă că tehnica este pe cale să depășească și această etapă în dezvoltarea aparatului electronic.

Ați auzit vreodată de micromodule?

Micromodulul seamănă cu un pateu. El se compune din cîteva plăci subțiri de porțelan, groase de numai 4 mm. Pe fiecare plăcuță se află aproximativ 10 piese diferite de radio — piese semiconductoră, condensatoare, rezistențe. Piesele acestea sînt într-un tot neobișnuit. Astfel, rolul rezistențelor este jucat de niște pelicule foarte fine de crom-nichel. Conductorii și armăturile condensatoarelor se formează cu pelicule supratine de aluminiu, iar dielectricul care separă armăturile este o peliculă de oxid de siliciu.

Plăcuțele de porțelan cu peliculele lor — microelementele — se așează una peste alta, se unesc între ele cu semiconductorii trecuți prin niște locașuri speciale, iar după montare se toarnă peste ele rășină. În acest fel se obține un cub monolit, de rezistență excepțională — micromodulul.

În comparație cu aparatul electronic obișnuit, micromodulul se deosebește prin densitatea uluitoare a montajului — pe un singur centimetru cub revenind între 20 și 40 de piese de radio. Aparatele de radio fabricate pe această cale au aproximativ dimensiunea unei cutii de chibrituri. Micromodulul, scria recent omul de știință sovietic A. Plonski, a pătruns în radio-aparatură modernă încă din zilele din țara lui Gu-liver, umindu-i pe toți cu calitățile lui nemăsurabile. Această construcție s-a dovedit nu numai uimitor de universală, dar și neobișnuit de rezistentă și durabilă. Se crede că chiar și pe rachete și pe navele cosmice durată de funcționare a micromodulilor va fi de 8.000 de ore. În viitor, acest termen va ajunge pînă la 100.000 de ore. Să nu uităm că o lampă de radio obișnuită funcționează de obicei, în medie, doar 1.000 de ore!

Au și fost elaborate primele modele de instalații de calculat pe bază de micromoduli. Blocul aritmetic al acestei instalații seamănă cu un țagura. Imaginați-vă o placă de mărimea unei foi de caiet acoperită cu celule — micromoduli; numărul lor este de 150. Două plăcuțe alcătuiesc un bloc aritmetic. În întreaga instalație de calculat cîntărește mai puțin de 2 kg! Nu este oare acesta începutul calculatoarelor electronice de buzunar?

Care ar putea fi limita desăvîrșirii în tehnica de producție a lucrurilor?

La această întrebare ați de interesat omul de știință sovietic Boris Agapov a răspuns în te-

lul următor: „Consider drept culme a tehnicii posibilitatea de a așeza atomii, indiferent de felul lor, în orice ordine am dori, oriunde în spațiu, cu o cheltuială minimă de energie și cu viteza maximă”.

Pare un vis fantastic. Fără îndoială. Cei puțin deocamdată. Dar oamenii de știință nu dezarmează. Iată un singur exemplu.

Pentru a vedea bine micromodulul este de ajuns să folosim o lupă. Dar pentru a face cunoștință cu minunile electronicii moleculare sau pe scurt ale molelectronicii vom avea neapărată nevoie de un microscop.

Iată despre ce este vorba.

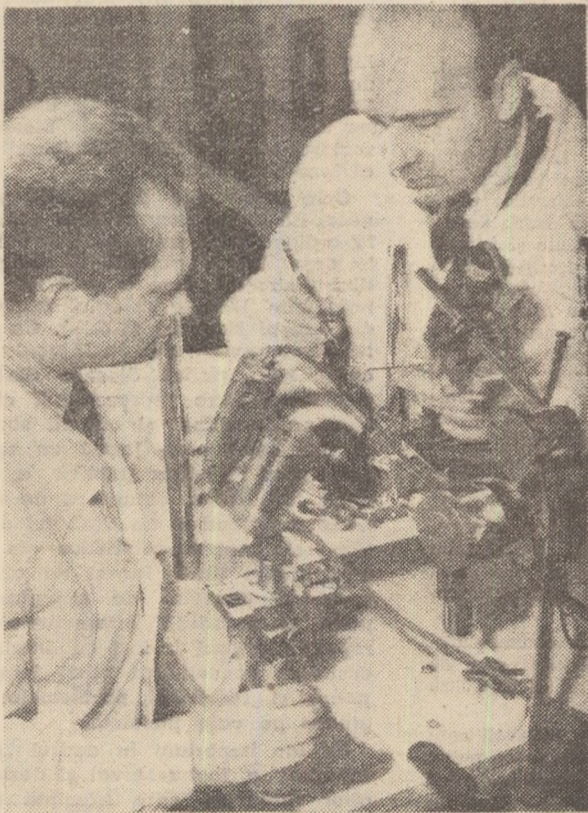
Majoritatea corpurilor solide — izolatori, conductori și semiconductori — au o structură cristalină. Șașanții au stabilit că se pot obține cristale cu însușiri electrice dinainte stabilite, introducînd în rețeaua cristalină diverse substanțe chimice. Cu unele din aceste substanțe cristalul se comportă ca un semiconductor, cu altele se transformă în izolator. Substanțele pot fi în așa fel dispuse încît diversele sectoare ale cristalului să capete însușiri electrice diferite.

Cristalul astfel obținut seamănă cu instalațiile radioelectronice complexe ca, de pildă, triodele cu semiconductori. Dar spre deosebire de tehnica cunoscută a semiconductorilor, care creează lămpi electronice din cristale, molelectronica, folosind aceleași principii, le aplică la instalații mult mai complexe ca, de pildă, la amplificatori sau generatori care nu au o singură lampă ci un mare număr de lămpi și în plus mai au rezistențe, condensatori etc. Toate acestea pot fi construite din molecule care se încadrează în structura cristalului.

Astfel, cristalul de siliciu de mărimea unei gămăli de chibrit, crescut într-o autoclavă specială și conținînd o multime de substanțe chimice introduse în structura cristalină în timpul creșterii sale, poate funcționa ca un radioemitor, se înțelege cu o putere foarte mică. Toate piesele acestui emitor — trioda semiconductoră, condensatori, rezistențe — sînt formate de celulele microscopice ale cristalului. Densitatea de „piese” este uluitoare: pe un singur centimetru cub putem ajunge la 1.200 piese electronice.

Molelectronica nu poate fi numită radiotehnica prezentului, dar cu siguranță că va deveni electronica viitorului. Se crede că peste cîțiva ani vor apare aparate molelectronice de mărimea unui bob de mazăre. După care vor urma instalațiile de calculat și mașinile logice molelectronice. Saltul următor în dezvoltarea științei este nespuse de greu de prevăzut, dar el va avea loc cu siguranță.

Ing. Ioan Suceveanu

La Institutul de acustică al Academiei de Științe a U.R.S.S. se studiază procesele complexe care condiționează perceperea sunetelor de către aparatul auditiv al omului. În clișeu: doi colaboratori ai institutului pregătind un cobai pentru experiență.

Interior modern într-un apartament cu două camere (Din revista „Construcția și arhitectura Leningradului”)

În timp ce Iuri Gagarin privea planeta noastră și transmitea: „Ce frumos e pămîntul!” — la Moscova, tovarășii de-ai lui erau concentrați în studierea uneia dintre cele mai sensibile realități pămîntești: casele oamenilor.

Frumosul în fiecare casă!

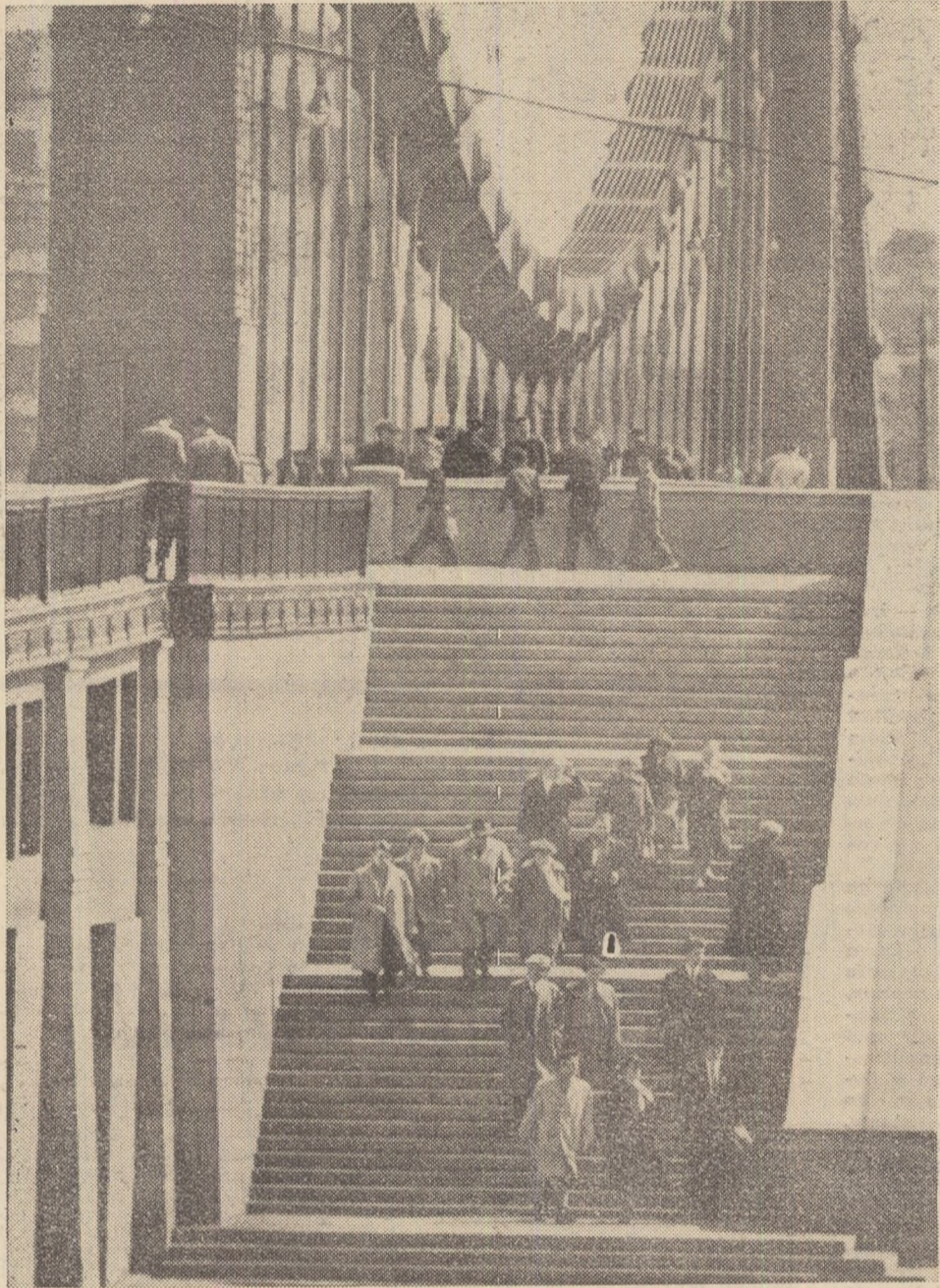
În capitala patriei lui Gagarin, într-o imagine spontană de mare artă, se deschidea expoziția „Arta în cotidian”, sub lozincă: „Frumosul — în fiecare casă!”. O expoziție fără precedent — după aprecierile specialiștilor, la asemenea proporții, de o asemenea semnificație. La 6 mai, cînd uralele adresate Prometeului maior încă vibrau de-a lungul și de-a latul Terrei, săptămînalul „Nedelea” publică — într-o consonanță spirituală cu zborul cosmic, de asemenea nepremeditată — discuția „la o masă rotundă” asupra celor 8.000 de expoziții ale expoziției — 8000 de idei pentru înfrumusețarea locuințelor. Oamenii sovietici aveau de urmărit, simultan, amănuntele relatate de primul cosmonaut și cele referitoare la viitorul foarte apropiat al apartamentelor lor.

Specialiștii sovietici — adică o alianță între arhitecți, ingineri, pictori, decoratori, igienisti, psihologi și muncitori din industria bunurilor de larg consum — preconizează detalierea frumosului casnic în economie, comod și simplu. Mobilarea unui apartament propusă de un colectiv de specialiști lituanieni, a fost discutată de arhitectul Luppov și pictorul Burski, dată fiind importanța reușitei, ca o poezie într-un ceneclu, imagine cu imagine, vers cu vers. Amîndoi au fost de acord cu principiul mobilei pliante: masa pliantă — oferind soluția mesei de lucru și a mesei domestice — fotoliul pliant, chiar și divanul pliant — permițînd existența a două divane separate. Atît fotoliul cit și divanul — joase, în relație directă, ca o rimă cu masa pentru televizor, de asemenea joasă, conform unei cerințe psihologice binecunoscute în direcția stimulării odihnei. Burski s-a despărțit de Luppov în chestiunea dulapurilor. Esteții casnici lituanieni au propus existența a două dulapuri — ambele instalate în perete: unul în dormitor, foarte înalt, pe întreaga înălțime, un altul în camera alăturată, cuprinzînd, într-un tot, rafturi afectate veselei, rufăriei, garderobei. Pictorul și arhitectul au salutat desființarea vechilor dulapuri greoaie, „negustorești”, după expresia lor, dar s-au arătat în dezacord asupra dulapului din dormitor. Luppov a susținut că în soluția lituaniană, dulapurile ocupă prea mult loc, Burski a rămas la ideea că cel din dormitor e foarte comod și necesar, completîndu-l pe cel alăturat. Acord deplin, în schimb, în privința dispariției oglinzilor, mai exact — a discreției oglinzilor, proiectate în interiorul dulapurilor. Amîndoi oamenii de artă sînt pentru locuința care să n-aibă nici o contingentă cu... frizeriile! În sfîrșit, amîndoi au fost de părere ca în „culoarea casei” să predomină tonul dulce, moale, fără a neglija însă posibilitatea unor „șocuri fermecătoare” ca acela al zugrăvirii

a trei pereți în gri contrastînd cu un al patrulea, în roșu aprins. Olga Boiar, șefa secției interioare din Institutul de cercetări științifice în domeniul locuințelor a insistat pe problemele de culoare, esențiale, după părerea ei, în casele moderne. Ea susține contrastul: camera axate pe roșu și galben citron sau gri alături de galben muștar etc. Parchetul obișnuit — scump și deficitar — va fi înlocuit cu mozaicuri de plăcuțe multicolore, din materiale speciale. Mobila, de asemenea — pluricolorată. Lustrele colorate, simple, se vor armoniza cu obiectele camerei. În privința tapetului, Boiar e pentru realism, pentru desenul cu temă; n-are nimic împotriva stilizării cu gust, dar îi displace profund mizgăleala pe pereți, justificată de un așa zis „modernism”, inacceptabil în estetica socialistă. Luppov a insistat asupra imbinării caracterului național și modern în mobilă; îndepărtarea ornamentației greoaie, învechite, nu aduce nici un prejudiciu caracterului național care trebuie să-și găsească expresia contemporană în linia mobilei, a materialului, a soluției. De la culoare, firește — ca în pictură — s-a trecut la lumină. Pictorul Burski a pornit de la ideea economicului. Abajururile complicate, globurile lămpilor sînt în directă legătură cu consumul electric; pentru ca lumina să răzbată prin aceste corpuri care, de ani de zile, sînt socotite „înfrumusețări” ale becurilor, e nevoie de un plus în regimul electric, absolut evitabil dacă s-ar trece la o altă producție în forma surselor de lumină. În afară de aceasta, aceleași abajururi și globuri sînt colectoare de praf și igienisti nu o dată sînt îngrijorați de nocivitatea lor. Pictorul vede în viitorul apropiat triumful becurilor frumoase, simple, de formă variată și plină de bun gust, renunțîndu-se la globurile și alte ornamentații. O anumită perfecționare va îndepărta riscul deformării vizuale a obiectelor sub razele luminii fluorescente, risc, ce e drept, încă persistent. Folosirea semiconductorilor va duce la apariția panourilor luminescente, instalate pe un întreg perete, pe tavan. Omul va veni acasă, va mișca, o clipă, comutatorul și blînd, se vor aprinde tavanul, peretele... Nu un bec — ci panoul luminos al peretelui... Va fi o viață frumoasă... Dar expoziția, cele 8.000 de idei nu au nimic cu suspusul utopiei și nici cu muzeul. Tot ce a primit asentimentul vizitatorilor intră în producția de masă. Comisii și subcomisii formate din artiști și reprezentanți ai întreprinderilor interesate în producția frumosului lucrează intens la stabilirea comenzilor.

...Și frumosul intră în fiecare casă sovietică!

Radu Cosașu

Moscova, podul Krımsk

La 9 iulie filmul internațional are *Intîlnire la Moscova*

La 9 iulie se va deschide cel de al doilea Festival internațional al filmului de la Moscova. Această intîlnire a măestrilor cinematografe mondiale se anunță a fi extrem de interesantă și de promițătoare. Deviza Festivalului „Pentru o artă cinematografică umanistă, pentru pace și prietenie între popoare” corespunde gândurilor, simțămintelor și idealurilor tuturor artiștilor progresiști, a căror creație este pusă în slujba nobilelor idei ale apărării păcii și umanismului. Această premiză oferă o bază prielnică pentru intîlnirile ce vor avea loc între cineaști din țări și continente diferite.

Comitetul de organizare a celui de al doilea Festival internațional al filmului continuă să primească vrafuri de scrisori din partea celor mai diverse organisme cinematografice. Pînă acum și-au exprimat dorința de a participa la Festival cineaștii din Argentina, Bulgaria, Ungaria, Danemarca, Dahomey, India, Italia, Canada, China, Cuba, Norvegia, Polonia, România, Franța, S.U.A., Cehoslovacia, Japonia, Iugoslavia și alte țări. Numărul țărilor participante la Festival crește, necontenit.

Cu prilejul unei conferințe de presă, ținută la 26 mai a.c., în fața a peste o sută de corespondenți străini, E. A. Furțeva, ministrul Culturii al U.R.S.S., a subliniat că apropiatul Festival va fi nu numai un prilej de trecere în revistă a rezultatelor dobîndite de cineaști în activitatea lor, ci și un punct de intîlnire între promotorii celei de-a șaptea arte.

Încă nu se cunoaște componența tuturor delegațiilor. Dar corespondența primită de Comitetul de organizare, ca și intîlnirile personale ale cineaștilor sovietici cu colegii lor din străinătate îngăduie de pe acum să se precizeze că la Festival vor fi prezenți oaspeți interesanți. Cînd regizorul Mihail Kalatozov a întreprins o călătorie în Argentina l-a cunoscut pe regizorul Ugo Del Carril, autorul cunoscutului film „Curg apele turburi”. Regizorul argentinian a declarat că atît el cît și colegii săi Atilio Montastri, Mario Soffici, Dukas Domare, Roman Baretto și alți cineaști doresc foarte mult să plece la Moscova spre a lua parte la Festival. De asemenea, în cursul recente sale călătorii prin S.U.A. și Anglia, regizorul Serghei Iutkevici a discutat cu mulți cineaști din aceste țări care și-au exprimat intenția de a asista la competiția de la Moscova. Sînt așteptați de asemenea la Moscova actorii Jean Gabin, Sophia Loren, Maurice Chevalier, Yves Montand, Simone Signoret, Fernandel ș.a.

Așa încît de pe acum se poate prevedea că prin amploarea participării și prin calitatea filmelor ce urmează a fi prezentate, cel de al doilea Festival internațional al filmului de la Moscova va însemna una din cele mai importante intîlniri internaționale ale cineaștilor.

Filmele participante la competiție vor fi prezentate în noul cinematograful-gigant „Rossia”, din piața Pușkin.

Din jurul Festivalului fac parte cunoscuți regizori și critici cinematografici printre care Serghei Iutkevici (U.R.S.S.), Léon Moussinac (Franța), Luciano Visconti (Italia), Zoltan Várkonyi (Ungaria), Eszi Teplitz (Polonia), Francisco Lina (Mexic), Mehub Khan (India), Karel Zelman (Cehoslovacia), Liviu Ciulei (România), Borislav Șaraliev (Bulgaria), Huan-gan (China), Vali Eddin Iusef Simah (R.A.U.) ș.a. Au început să fie cunoscute și filmele cu care se vor prezenta diversele delegații. Pînă acum se știe că cinematografia norvegiană va prezenta „Impresurații”, filmul regizorului Arne Skoun. Cuba va participa la Festival cu „Povestiri despre revoluție” și filmul de desene animate „Rechinul și sardelatele”; țara noastră, cu filmul „Setea”; China, cu „Familia unui revoluționar”; R. D. Germană, cu „Profesorul Mamlock”, Polonia — cu „Orașul va muri la noapte”, Cehoslovacia — cu „Oaspetele nocturn”, Anglia, cu „Procesul lui Oscar Wilde”, Finlanda, cu comedia „Scandal la liceul de fete”. Filmul danez „Pav”, distins anul trecut la Festivalurile internaționale de la Cannes și Veneția, va fi prezentat în afara competiției. Organizația Națiunilor Unite, care și-a anunțat de asemenea participarea la Festival, va fi reprezentată de documentarul „Atomul internațional”.

În ce privește selecția producțiilor cinematografice sovietice pentru Festival, pînă în momentul de față se știe că printre principalii candidați figurează filmul lui Grigori Ciuhrai, „Cer semni”.

Paralel cu desfășurarea competiției, cineaștii care vor sosi la Moscova în zilele Festivalului vor putea participa la o discuție despre răspunderea artistului față de epoca și de poporul său. Ei vor vizita de asemenea studiourile cinematografice, muzeele, galeriile de artă și împrejurimile Moscovei, vor asista la spectacole și vor face o călătorie la Leningrad.

M. C.

„Masa rotundă” de la Nijneaia Oreanda

Între 22-28 mai, la Nijneaia Oreanda, în insorita Crimee, a avut loc o intîlnire neoficială între cunoscuți activiști pe tărîm obștesc sovietici și un grup de intelectuali americani. Din partea sovietică au participat: dramaturgul Alexandr Korneiciuk; acad. Ivan Artobolevski, directorul Institutului de teorie a mașinilor al Academiei de Științe a U.R.S.S.; acad. Evgheni Flodorov, secretar științific principal al Prezidiului Academiei de Științe a U.R.S.S. și directorul Institutului de geografie aplicată; Bobogean Gafurov, directorul Institutului pentru problemele Asiei al Academiei de Științe a U.R.S.S.; regizorul Serghei Gherasimov; Nikolai Gonțarov, vicepreședinte al Academiei de Științe pedagogice a R.S.F.S.R.; Feodor Kojevnikov, doctor în științe juridice; Alexandr Karev, secretar al Asociației unionale a creștinilor bapțiști; acad. Mark Mitin, redactor șef al revistei „Voprosi filozofii”; Nikolai Mostovei, candidat în științe istorice, cercetător științific principal la Institutul de economie mondială și relații internaționale; scriitorul Boris Polevoi; Nina Popova, președintele prezidiului Uniunii asociațiilor sovietice de prietenie și legături culturale cu țările străine; Zoia Pușkariova, doctor în științe chimice, profesor la Institutul politehnic din Ural; Modest Rubinștein, doctor în științe economice, profesor la Institutul de economie mondială și relații internaționale; Alid Saadikov, rectorul Universității din Tașkent; Nikolai Talenski, doctor în științe militare.

Partea americană a fost reprezentată de: cîntăreața Marian Anderson; William Benton, editorul Enciclopediei britanice în S.U.A.; Robert R. Bone, directorul Centrului pentru probleme internaționale al Universității din Harvard; scriitorul Stewart Chase; Norman Cousins (copreședinte al grupului american), redactor al revistei „Saturday Review”; Paul M. Daughy, profesor de chimie la Universitatea din Harvard; George Fisher, profesor de teoria statului la Universitatea din Cornelia; Gabriel Howgee, președintele comitetului financiar al băncii „Manufacturers Trust Company”; Ervin N. Greeswald, decanul Facultății de drept a Universității din Harvard; Arthur Larson, directorul centrului de drept internațional al Universității Ducas; William Loos, președintele Uniunii naționale bisericăști pentru problemele păcii; Margaret Meed, locțiitor al directorului Muzeului american de istorie naturală; Philipp E. Mosley (copreședinte al grupului american), directorul sectorului de cercetări al Consiliului pentru relații internaționale; Llyod Reynolds, șeful catedrei de economie a Universității din Yale; Louis Sun, profesor de drept la Universitatea din Harvard; Shepard Stone, directorul sectorului relații internaționale al fondului Ford.

Cele șapte zile de schimb prietenesc, de opinii asupra unor probleme la ordinea zilei, au contribuit din plin la dezvoltarea spiritului și ideilor intîlnirii similare care a avut loc la 11 noiembrie 1960 la colegiul Dartmouth din orașul Hanover (S.U.A.). Ca și la intîlnirea precedentă, la Nijneaia Oreanda s-au purtat discuții deschise, prietenoși între reprezentanții ai oamenilor de știință și cultură sovietici și americani care joacă un rol de prim plan în viața publică a celor două țări. Într-o atmosferă de sinceritate reciprocă ei au dezbătut aspectele cele mai caracteristice ale relațiilor dintre țările lor și au abordat problema deosebit de importantă a păcii și securității internaționale. În repetate rânduri a fost subliniată necesitatea consolidării păcii între popoare și rezolvării problemelor litigioase pe cale pașnică.

Un loc important în cadrul „meselor rotunde” a fost rezervat și dezbaterii altor probleme care frămîntă astăzi lumea și anume: dezarmarea generală și totală în condițiile unui control riguros și interzicerea experiențelor cu arma nucleară. Participanții și-au exprimat în unanimitate speranța

că în curînd se va putea încheia un acord cu privire la interzicerea testelor experimentale.

În cadrul acestei intîlniri sovieto-americane, au fost abordate apoi multe alte probleme de interes internațional: rolul Națiunilor Unite în apărarea păcii, rolul opiniei publice sovietice și S.U.A. în lupta împotriva războiului rece, rolul a celor două țări, țărilor slab dezvoltate din punct de vedere economic de către industrie puternică, posibilitățile îmbunătățirii a înțelegerii prin dezvoltarea legăturilor științifice și culturale.

La sfîrșit, participanții la masa rotundă de la Nijneaia Oreanda au subliniat utilitatea și necesitatea de a vedea lumea în perspectivă largă, dar în concluzia că: o lume unită, o lume pașnică.

Făcînd bilanțul discuțiilor desfășurate timp de șapte zile, participanții au subliniat utilitatea și necesitatea de a vedea lumea în perspectivă largă, dar în concluzia că: o lume unită, o lume pașnică.

Făcînd bilanțul discuțiilor desfășurate timp de șapte zile, participanții au subliniat utilitatea și necesitatea de a vedea lumea în perspectivă largă, dar în concluzia că: o lume unită, o lume pașnică.

Petre Stam

COLO

Între 19 mai și 4 iunie, în parcul Sokolniki din Moscova, s-a deschis expoziția comercială britanică, una din cele mai importante expoziții străine organizate în țara noastră în ultimii ani.

Ce produse au expus pe suprafața de peste 9 hectare, în 1959, au depășit orice precedent. Eforturile pentru a face reclamația „American” ?

„Noi nu sîntem oameni politici”, a declarat înainte de deschiderea expoziției Williams-Mason, directorul care, în 1959, au depășit orice precedent. Eforturile pentru a face reclamația „American” ?

Și, într-adevăr, așa cum este subliniat presa sovietică, organizatorii britanici s-au condus cu consecvență după acest principiu.

Ca și în alte țări capitaliste, Marea Britanie, mulți oameni au ajuns la concluzia că restricțiile, piedicile artificiale de „războiul rece” în calea comerțului cu țările socialiste trebuie eliminate. Listele de așa numite „strategice” interzise la export din Uniunea Sovietică nu mai au astăzi altă semnificație decît aceea de a dovedi îngustime de vedere a celor care se mai crează de ele. E un adevăr confirmat, o dată mai mult, de vizita britanică în cadrul căreia englezii au prezentat unele produse. Și e o atitudine pedagogică, dat fiind că de mult timp s-a dovedit că, țările capitaliste

da

cheia un
rea aces-

neoficiale
e asemeni
estiumi de
Organiza-
solidarea
din Uni-
clitica in-
ajutorarea
punct de
rile cu o
itajile de
ciproce
conomice,

intilnirea
purtat o
a: „Cum
mul 1970”
me pac

care s-au
le, partici-
a indiscu-
miri neofi-
ajă de in-
ru stabilit
tilnăre să

Oaspeți la o uzină de automobile.
(Din expoziția de fotografii artistice „Septenalul în acțiune”).

atiad

FRUNTĂRI...

au reușit, cu toate eforturile lor, să împiedice Uniunea Sovietică să realizeze progrese rapide în toate domeniile. Mai mult încă, cu prilejul expoziției, presa britanică a relevat că nu-i de ajuns să se ridice opreliștile nejustificate privind exportul în U.R.S.S., ci este necesară și abolirea unor interdicții referitoare la importul sovietic.

Se știe că în perioada postbelică, comerțul exterior al țărilor capitaliste crește mai repede decât producția industrială. Acest fenomen reflectă accentuarea diviziunii muncii în lume, dependența din ce în ce mai mare

nu poate fi ignorată de Anglia, țară a cărei dependență față de diviziunea internațională a muncii continuă să crească mereu.

Expoziția de la Sokolniki a izbutit să înfățișeze publicului sovietic aportul Angliei la progresul științei, tehnicii și economiei mondiale. Articolele expuse de cele aproximativ 620 de firme particulare — produse comerciale și industriale, automobile, bunuri de larg consum etc. — au fost socotite ca prezentând interes pentru Uniunea Sovietică.

În același timp, la 7 iulie, la Earl's Court (Londra), Uniunea Sovietică va deschide, la rândul ei, o expoziție industrială, una din cele mai mari de acest gen organizate până acum peste hotare. Vor fi prezentate realizările U.R.S.S. în diverse sectoare ale economiei și culturii, vor fi puse în lumină vasele legături comerciale, economice și culturale pe care U.R.S.S. le întreține cu celelalte țări.

Conform declarațiilor lui Sir James Hutchison, președintele Asociației Camerelor de comerț din Marea Britanie, această expoziție trezește încă de pe acum un mare interes în cercurile de afaceri britanice, în sinul publicului englez. „Credem — a declarat Sir James Hutchison — că expoziția sovietică va fi vizitată pe puțin de 750.000 de persoane. Desigur, expozițiile noastre nu vor avea drept rezultat o creștere bruscă a volumului de schimburi comerciale, dar vor contribui la creșterea lor progresivă și constantă”.

Sokolniki și Earl's Court marchează astfel o contribuție importantă la dezvoltarea legăturilor economice și culturale anglo-sovietice și, prin aceasta, la îmbunătățirea relațiilor dintre cele două țări.

Ion Manu

In curînd parizienii vor face cunoștință cu U. R. S. S. la Porte de Versailles

Douăzeci și două de mii de metri pătrați de teren au fost puși la dispoziția expoziției pe care Uniunea Sovietică o va organiza la Paris, la Porte de Versailles, între 4 septembrie și 3 octombrie anul acesta. Și totuși, exponatele sovietice nu se vor putea desfășura chiar la largul lor. Căci Parcul expozițiilor din Paris nu se poate compara cu minunatul parc Sokolniki din Moscova care, între 15 august și 15 septembrie, va adăposti expoziția pe care Franța o organizează în U.R.S.S. În rîndurile de față, ne vom strădui să vă dezvăluim câteva din comorile pe care le vor admira vizitatorii francezi la expoziția sovietică. Și credem că nu greșim deloc dacă afirmăm că exponatele pe care le pregătesc birourile de proiectare și sutele de întreprinderi sovietice vor garanta succesul expoziției.

Despre aceste exponate ne-a vorbit, răsfoindu-și dosarele, A. Șelnov, directorul viitoarei expoziții și parizian pentru o bucată de vreme. Am aflat astfel că arhitectul șef, K. Rojdestvenski nu e chiar necunoscut în Franța. A participat la organizarea pavilionului sovietic la Expoziția universală din 1937 de la Paris, la cea de la New York în 1939 și recent, în 1958, la cea de la Bruxelles. În ce privește expoziția, aceasta va înfățișa publicului francez aspectele cele mai variate ale societății sovietice, modul de viață al oamenilor sovietici, realizările lor în toate domeniile de activitate.

Expoziția va fi împărțită în nouă standuri principale. La intrare, ghizii vor oferi informații generale despre organizarea statului sovietic și a teritoriului său, despre bogățiile sale și asta nu numai verbal, ci și optic, prin mijlocul ecranelor de televiziune. Micile ecrane aflate la intrare nu vor fi, însă, singurele. Altele 90, repartizate pe întreg teritoriul expoziției, vor îngădui publicului să vizioneze filme documentare sau cu caracter tehnic.

Apoi, vizitatorii vor face cunoștință cu ultimele realizări ale științei sovietice într-o serie întregă de domenii: metalurgie, industrie minieră, petrochimic, cibernetică, arheologie, oceanografie etc. Uriașe panouri vor prezenta viața exploratorilor sovietici pe stațiunile în derivă din Arctica, lupta lor cu elementele naturii în Antarctica. Vor face, de asemenea, cunoștință cu nava oceanografică „Viteaz” care a înscris la activul ei descoperiri senzaționale în marile gropi abisale, cu nava — unică în lume — „Zarea”.

În același stand se vor afla și câteva exponate care au aștit imaginația a zeci de milioane de oameni, care le-au smuls o nestăvilită admirație. Este vorba de machetele în mărime naturală ale navelor cosmice sovietice „Sputnik III”, „Lunik”, precum și de ultimul etaj al rachetei cosmice.

Sincrofototronii, acceleratorii de particule, centralele electrice atomice vor demonstra cum folosesc oamenii sovietici atomul în scopuri pașnice. În sfîrșit, Parcul expozițiilor va găzdui și macheta (5 metri lungime) a spîrgătorului de gheață atomic „Lenin”.

Învățămîntul, sănătatea publică, sportul, turismul și cultura popoarelor U.R.S.S., vor ocupa trei alte standuri.

În mijlocul expoziției va fi instalată o săgeată uriașă (55 de metri înălțime) susținînd un astronaut de bronz, iar alături, statuia, de asemenea, din bronz, a unui muncitor ținînd în mină o porțiune de Cosmos. Statuia aceasta simbolizează că muncitorii sovietici au înlesnit mărețele victorii ale științei socialiste. În standul progresului tehnic vor mai putea fi admirate un soare gigantic risipindu-și cu dărnice razele, simbol al vieții și păcii, o sondă demonstrînd exploatarea petrolului pe sol și în plină mare, modul cum se construiește o clădire modernă din blocuri prefabricate — dintre care unul va sta suspendat, gata de a fi montat, peisaj ce poate fi întîlnit astăzi atît de des în U.R.S.S. etc. etc. Parizienii vor putea vizita, de asemenea, o locuință sovietică, unul din numeroasele apartamente aflate în construcție la Moscova.

Expoziția va oferi și prilejul „vizitării” Lunei. Bineînțeles pe o uriașă hartă, care va înfățișa privitorilor fața ascunsă a astrului nopții.

În ce-i privește pe țărani francezi, aceștia, nu încapă îndoială, vor fi atrași de numeroasele mașini expuse la standul agriculturii. Produsele sovietice vor fi prezentate într-o manieră originală, anume în niște cupe uriașe, asemănătoare cu cele folosite la petreceri în vechea Rusie.

Dar pentru a cunoaște mai bine un popor, trebuie să știi cum trăiește. Curiozității acesteia, desigur legitime, îi va răspunde standul care va prezenta modul de viață sovietic. Frigiderele, aspiratoarele, televizoarele, țesăturile, blănurile precum și nenumărate alte tentații vor arăta „pe viu” cum trăiește cetățeanul sovietic acasă. Și, adăugăm, pentru femei vor avea loc parade ale modei în cadrul cărora noile modele sovietice vor fi prezentate pe manechine.

În fine, pentru prezentarea celor 10-12.000 de obiecte, 250 de modele și machete etc. care vor fi expuse, vor sosi din U.R.S.S. circa 300 de specialiști care vor da toate lămuririle necesare.

Probabil că expoziția sovietică de la Porte de Versailles va oferi vizitatorilor ei, și alte surprize plăcute, cum de altfel a lăsat să se înțeleagă și Serghei Vinogradov, ambasadorul U.R.S.S. la Paris. Vestește aceasta n-a fost întîmplată de A. Șelnov, deținătorul cheii minunățiilor pe care le va adăposti expoziția. Și dacă vor fi, nu ne îndoim că lumea va vorbi multă vreme despre ele.

René Rougeron

Proiect de machetă pentru expoziția sovietică de la Porte de Versailles

a economiei țărilor capitaliste față de piețele străine. În structura comerțului exterior a crescut simțitor procentul de mașini și echipamente, ca și acela de produse fabricate de noile ramuri industriale.

Această tendință s-a făcut simțită și în expoziția britanică. Trăsăturile distinctive ale modificărilor intervenite în economia britanică de după război s-au reliefat în dezvoltarea noilor ramuri industriale, de al căror progres depinde păstrarea pozițiilor mai mult sau mai puțin solide ale Marii Britanii pe piața mondială.

În ce privește Uniunea Sovietică, aceasta poate fi nu numai un client serios pentru articolele produse de noile ramuri industriale britanice, dar și o țară care, la rîndul ei, poate livra mașini și echipamente din cele mai moderne. Este o împrejurare care

AZI DĂM

CUVÎNTUL

REGIUNII

ARGEȘ

In centrul atenției:

Agitația și propagandă vizuală

În cadrul multiplelor forme de activitate pe care le ia munca sa de propagare a cunoștințelor despre Uniunea Sovietică, Consiliul regional A.R.L.U.S. Argeș acordă o deosebită atenție agitației și propagandei vizuale. Atât în orașul Pitești cât și în orașele reședință de raion cum sînt Cimpulung, Rm. Vilcea, Slatina, Drăgășani și Curtea de Argeș au fost organizate în locurile frecventate de populație, cum ar fi piețele publice, gările, casele de cultură și cluburile, expoziții înfățișînd viața și activitatea oamenilor sovietici. Am putea cita astfel expozițiile „Orașe noi pe harta U.R.S.S.,” „Ucraina în septenal,” „Mai mult lapte, mai mult unt, mai multă carne,” „Siberia azi,” „Caricaturistii sovietici au cuvîntul” ș.a.

Consiliul regional A.R.L.U.S. s-a străduit să completeze materialul pentru expoziții primit din partea Consiliului General A.R.L.U.S. cu expoziții alcătuite pe plan local, folosind pentru a-

ceasta grupări de fotografii sau material decupat din presa sovietică. Printre aceste expoziții se cuvin menționate cele intitulată „Minerii din Karaganda,” „Viața fericită a copiilor sovietici,” „O măreață realizare a științei sovietice” (lansarea primului om în Cosmos) ș.a. expuse la uzinele „Vasile Tudose” din Colibași, Palatul culturii din Pitești, la minele din bazinul carbonifer Schătu Golești și în alte localități.

La sate, cu sprijinul consiliilor raionale A.R.L.U.S.-Costești, Slatina și Pitești au fost confecționate un număr de 6 expoziții pe tema „Agricultura în U.R.S.S.”. De asemenea, cu sprijinul întreprinderii regionale cinematografice, caravanele cinematografice care circulă în regiune au fost dotate cu alte 4 expoziții, pe care acestea le prezintă la căminele culturale satești cu prilejul rularii filmelor.

Expozițiile și fotomontajele despre care s-a vorbit mai sus s-au bucurat de apreciere, fiind vizitate de mii de oameni ai muncii de la orașe și sate. De pildă, numai expoziția „Caricaturistii sovietici au cuvîntul” organizată la Casa de cultură din Slatina a fost vizitată de peste 5.000 de persoane.

În aceste acțiuni ne-am bucurat de sprijinul unui larg activ obștesc pe care l-am organizat pe probleme. Tovarășii din activul obștesc, se preocupă de elaborarea tematicii expozițiilor și fotomontajelor, alcătuiesc machetele și redactează textele care însoțesc fotografiile. Am putea cita aici, pentru inițiativa, pentru rezultatele bune dobîndite în muncă pe tovarășii Cornel Ghinescu (medic), Ionuț Teodorescu (profesor), Constantin Dinu (directorul Teatrului de Stat), Stelian Stama (inginer) ș. a.

O intensă activitate în domeniul agitației și propagandei vizuale a des-

fișurat Consiliul regional A.R.L.U.S. în întreprinderi, unde comisiile au fost îndrumate să organizeze expoziții și fotomontaje legate de specificul întreprinderilor respective. Între altele, a fost confecționat fotomontajul model „Noutăți tehnico-științifice sovietice” pentru întreprinderea metalurgică din Colibași și I.M.S. Cimpulung pe baza cărui comisiile A.R.L.U.S. au realizat fotomontaje asemănătoare, desigur și pe alte teme. Materialele prezentate au constituit subiectul unor convorbiri cu muncitorii, tehnicienii și inginerii, referitoare la căile de aplicare concretă a experienței sovietice. Astfel, ca să dăm un exemplu, la Uzinele „Vasile Tudose” inginerul Ion Județ, președintele comisiei A.R.L.U.S., se ocupă cu seriozitate de transpunerea în practică a unor metode sovietice pe care Consiliul regional le-a popularizat pe calea expozițiilor sau fotomontajelor. El a solicitat material suplimentar sub formă de conferințe pe care l-a folosit cu prilejul manifestărilor organizate de comisie („Forme noi în întrecerea oamenilor sovietici pentru o înaltă calitate a producției”, „Prelucrarea pieșelor pe principiul grupării tehnologice”, „Tehnică sovietică în avangarda tehnicii mondiale” ș.a.).

În încheiere trebuie să spunem câteva cuvinte și despre felul cum folosește Consiliul regional A.R.L.U.S.-Argeș agitația și propagandă vizuală în stațiunile balneo-climaterice din regiune — Govora, Călimănești și Olănești — vizitate în tot cursul anului de mii de oameni ai muncii veniți la odihnă sau să-și îngrijească sănătatea.

Și în aceste stațiuni au fost organizate numeroase expoziții și fotomontaje cu tematică variată, între care amintim apreciată expoziție „Caricaturistii sovietici au cuvîntul”, „R.S.S. Azerbaidjan”, „Ucraina în septenal” ș.a. Pentru sezonul de vară, în care stațiunile cunosc o activitate sporită, am alcătuit, împreună cu organizatorii culturali din localitățile sus amintite planuri comune de activitate, în care un loc important este rezervat agitației și propagandei vizuale.

Ion T. Radu

Președintele Consiliului regional A.R.L.U.S.-Argeș

PE SCURT

● Primul zbor al unui om sovietic în Cosmos a trezit un larg interes printre oamenii muncii din regiunea Argeș.

Pentru a populariza această epocală realizare, pentru a lămurii unui public cât mai larg problemele zborului omului în Cosmos, Consiliul regional A.R.L.U.S. a organizat la Casa tineretului din Pitești, precum și în principalele centre raionale, conferințe însoțite de programe artistice.

La Govora Băi a avut loc un concurs „Drumeții veseli” intitulat „Drumeții în Cosmos” la care au participat peste 350 de persoane. Câștigătorilor concursului li s-au atribuit premii în cărți.

● Pe șantierele de construcții din orașele Pitești, Slatina, Rm. Vilcea și Cimpulung s-a ținut conferința „Noi inițiative ale constructorilor sovietici pentru accelerarea ritmului în construcții, îmbunătățirea calității și reducerea prețului de cost”. Au luat cuvîntul ingineri și conducători de șantier.

● În cursul trimestrului I și în primele două luni ale trimestrului II al anului 1961 Consiliul regional A.R.L.U.S. Argeș a organizat peste 100 de conferințe de popularizare a vieții și activității oamenilor sovietici în cele mai diverse domenii. La aceste conferințe au participat peste 13.000 de oameni ai muncii din regiune.

● În sala de festivități a policlinicii din Pitești a avut loc o întâlnire între dr. Victor Mărtou care a vizitat recent Uniunea Sovietică cu Trenul prieteniei și salariați din instituțiile sanitare ale orașului. La întâlnire au participat peste 250 de persoane care au ascultat cu mult interes expunerea făcută.

● Întîlniri asemănătoare au mai avut loc la uzinele „Vasile Tudose” din Colibași unde au luat cuvîntul ing. Ion Chiniță și muncitorii Constantin Cojocaru și Ștefan Fieroiu și la minele Pescăreasa unde au vorbit dr. Dumitru Miron, minerul Ion Călina și Ion Năstase, directorul minei.

In mijlocul petroliștilor

Sarcinile trasate oamenilor muncii din industria petroliferă de către cel de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român prevăd, între altele, o mai rațională și economică exploatare a sondelor, o mai judicioasă gospodărire a rezervelor de țiței în schelele de extracție. Îndeplinirea acestor sarcini stă și în centrul atenției muncitorilor petroliști din regiunea Argeș, regiune în care industria petrolului a luat, în ultimii ani, o dezvoltare tot mai mare.

Pentru a sprijini realizarea sarcinilor puse în fața petroliștilor, Consiliul regional A.R.L.U.S.-Argeș a luat măsuri concrete în vederea popularizării metodelor sovietice aplicate în industria petroliferă, a rezultatelor obținute de petroliștii sovietici în munca lor. Între aceste metode se numără pompajul forțat, fisurarea hidrolică, consolidarea nisipurilor în strat și în coloana sondelor, tratamentul cu substanțe radioactive pentru determinarea conținutului diferitelor straturi etc., etc.

Conferințele, simpoziioanele și expozițiile organizate la centrele Bascov, Valea Caselor, Poiana Lacului, Moșoaia, Băbeni și Cobia au reușit în bună măsură să ne ajute a ne atinge scopul propus. De un deosebit interes s-a bucurat, între altele, expoziția „Maistrul sonder Lusif Kerimov”, prezentată la clubul „Petrolul” din Pitești și la un număr de exploatare petrolifere. Expoziția înfățișează aspecte din viața și activitatea sonderului sovietic, expune metodele lui de muncă.

Printre conferințele cu caracter tehnic organizate în ultimul timp de A.R.L.U.S. în sectorul petrolifer cităm: „Metode noi de intensificare a extracției de țiței în R.P.R. și U.R.S.S.” ținută de ing. Nicolae Eftimescu la clubul „Petrolul”, „Viteza de foraj a sondelor crește continuu” ținută de ing. Nicolae Popa la schela petroliferă din Valea Caselor, „Forme noi în întrecerea oamenilor sovietici pentru o înaltă calitate a pro-

ducției” (Băbeni, Poiana Lacului, Drăganu) etc.

În afara acestor conferințe, Consiliul regional A.R.L.U.S. s-a îngrijit să organizeze la schelele petrolifere și conferințe pe alte teme, ilustrînd progresele științei sovietice, lupta consecventă pentru pace promovată de U.R.S.S., creșterea continuă a nivelului de trai al oamenilor sovietici precum și alte manifestări, între care seri literare, recenzii și prezentări de cărți.

Sebastian Mușoiu

Secretar al Consiliului regional A.R.L.U.S.-Argeș

Expozițiile, o preocupare permanentă a Consiliului regional A.R.L.U.S.-Argeș

Pădurile reprezintă una din bogățiile de seamă ale regiunii noastre, în care lucrează acum un mare număr de muncitori atât la recoltarea lemnului, cât și la prelucrarea acestuia.

Ca și ceilalți oameni ai muncii din patria noastră, muncitorii forestieri se bucură și ei de prețiosul sprijin al Uniunii Sovietice, concretizat în utilaje de mare productivitate cum sînt fierăstraiele mecanice și electrice, grupurile electrogene pentru fierăstraiele electrice, tractoarele „K. T-12”, instalațiile de cablu etc.

Pentru popularizarea experienței înaltă sovietice în acest domeniu, pentru dobîndirea cunoștințelor necesare folosirii optime a acestui utilaj perfecționat, Consiliul regional A.R.L.U.S.-Argeș a organizat în sectorul forestier manifestări variate, atât la gurile de exploatare cât și la unitățile de prelucrare a lemnului. Printre aceste manifestări se numără conferințele „Roadele sprijinului sovietic în domeniul silviculturii și exploatărilor forestiere”, „Brigăzile de muncă comunistă”, „Folosirea experienței sovietice în prelucrarea superioară a lemnului” etc. Astfel de conferințe au avut loc la exploatarea forestieră din Valea Lupului,

EXPERIENȚĂ ÎNAINȚĂ ÎN SECTORUL FORESTIER

Voineasa, Malaia, Rucăr ș.a.; ele s-au bucurat de interes și apreciere din partea muncitorilor și inginerilor forestieri. De pildă, numai la conferința expusă de inginerul Ion Cărmăzaru au participat peste 350 de persoane.

O susținută activitate se desfășoară și în cadrul cluburilor muncitorilor forestieri. La cluburile de la I. F. Stilpeni, Curtea de Argeș și Brezoaia a fost organizat un ciclu de conferințe pe tema „U.R.S.S. în al treilea an al septenalului”, în cadrul căruia au fost expuse conferințele „Un nou pas înainte pe drumul construcției desfășurate a comunismului”, „Crește continuu nivelul de trai al oamenilor sovietici” ș.a. Tot în cadrul acestor cluburi, a fost acordată o deosebită atenție popu-

larizării metodelor înaintate de muncă sovietice, cum ar fi inițiativa muncitorilor de la Kirizi în exploatarea pădurilor și metoda Ivanov a brigăzilor de calitate. Însușirea și aplicarea acestor metode a ușurat multor brigăzi, ca acelea din sectoarele Stilpeni și Curtea de Argeș, să depășească norma zilnică de 10—20 la sută.

La gurile de exploatare Horezu, Muscel și Brezoii au loc periodic proiecții de diafilme înfățișînd aspecte din viața și munca oamenilor sovietici, de asemenea sînt expuse mici expoziții și fotomontaje care ilustrează realizările Uniunii Sovietice pe calea construirii desfășurate a comunismului, activitatea muncitorilor forestieri sovietici etc.

Un sprijin prețios în munca pe care o desfășoară Consiliul regional A.R.L.U.S.-Argeș în sectorul forestier îl acordă colectivul de ingineri de la Direcția silvică regională. Membrii acestui colectiv expun cu regularitate în fața muncitorilor forestieri conferințe, le pun la dispoziție reviste și plante pe care ei le studiază cu interes în timpul liber pe care și-l petrec în îndepărtatele cabane din creierii munților.

C. Stoian

membru al Consiliului regional A.R.L.U.S.-Argeș

gini compacte din materialitate mi se perindă pe din-
naimea ochilor, de parcă le-aș privi de la fereastra
unui vagon.
Situatiile, rolurile, multicolore,
și, dintr-odată, cumplită consistență că toate
acestea n-au fost păstrate. Că n-au fost refuzate.
Ci doar gustate.
Că nimic n-a fost băut pînă la fund.
Că, foarte rar, cîte ceva a fost înghițit, dar nu
muscăt.
Sînd, simți că te duci cu gîndul la cum vei
cobori treptele.
Desăcînd geamantanul, m-am și gîndit la împar-
chitare.
Așezînd cărțile pe rafturi, am și meditat la cîine
le va lua de-acolo, după moartea mea.
Peer Gynt recece print-o viljelie de frunze veștede,
— meditații premature, fapte neîmplinite pînă la
capăt.
Un singur lucru îmi aduc aminte din lungile luni
de zăcere: torenții continuu ai amînților despre
nenumăratele cazuri din trecut, ca răspuns la o
întrebare pusă mie însumi.
A fost oare viață? Sau n-a fost decît un înnorat-
lujer pentru următoarele 10, 20 de minute, pentru
o zi, o săptămîină, o lună?

3

9

ni în afara orașului — să capeți la ieșire, pe neaștepta-
tate, o căldă strîngere de mînă de la un chelner
negru, drept mulțumire pentru ceea ce se realizează pe
ecran...

Sau, intrînd pe un teren de tenis, să te înțîmpine
strigătul lui Chaplin :

— Adineauri am revăzut „Potemkin“. — Să știți
că nu s-a învechit de loc, în cinci ani! A rămas
aceiași!

Și toate acestea, ca rezultat a... numai trei luni! (1)
de muncă la film. (Inclusiv două săptămîni pentru
montare l).

Astăzi, după douăzeci de ani, e ușor să triezi în
memorie frunzele de laur veștejite. Și dai din umeri
gîndindu-te la cele trei luni, termenul recordu-
lui tău.

Mai important ar fi să-ți amintești de preziua șap-
tului care a făcut din tînărul nostru colectiv un re-
cordman.

Și aici trebuie în primul rînd să amintesc și iar
să amintesc de scumpa Nune. Pentru a nu-l speria
însă pe cititor, voi spune de la bun început că
Nune e forma armenească a numelui Nina. Iar Nune
însăși e Nina Ferdinandovna Agadjanova

Abia ieșise „Greva“. Proastă. Coluroasă. Plină
de surprize. Îndrăzneală. Și neobișnuit de plină de
germenii aproape a tot ce capătă forme mature
după ani de muncă matură. O „lucrare de debut“
tipică. (Să ne amintim de „Zvenigora“ lui Dovlenko,
de „Zarva șahistă“ a lui Pudovkin, sau de „Înain-
tarea Okteabrinei“ a autorilor trilogiei clasice des-
pre Maxim Kozințev-Trauberg).

Filmul e zburliț și bățios, cum eram eu însumi
în anii aceia de demult. Din el se revază o poizi-
de harță și de bătaie.

„mi se pare ultimul fapt al Levghi nu mi-a
fost vădit și foarte demascator.
bale ale lui Dreiser, romanul rămîne foarte concis,
Elbert de Niagara torenții și descrierilor ver-
doborât pe Gide.

lor și interesele realității procurorului care îi
ce face și apoi speculațiile bursei, zarva aiegeri-
tății și moarturilor care îi împing pe Gide la to-
Pe mine mă intereseau mai mult aspectele socie-
tății ale considerării „de prasee“.

„Boy mees gii!“ („Un băiat înțîneste o fată“),
her“ („Încă unul“), o povestire dramatică pe tema
manul acesta „senzational“ un obșnuit „justi-
Boss-ii de la „Paramount“ visau să facă din ro-
din asta vienu scandal... politic.

ser. În speță, chiar „Tragedia americană“ pe care
El a editat romanul „scandalos“ ale lui Dre-
Scandaluri nu todeauna politice.
dajni.

mai mare. Și aproape todeauna legat de scan-
Horace Levghi însese mai înainte editor. Nu nu-
fapte remarcabile — pe Horace Levghi.
Iar eu primisem ca supervizor o personalitate

timp nu găsise de lucru.
L-am revăzut iar, după trei luni. În tot acest răs-
Iar Bachman a plecat de la Paramount.
Berger a plecat înapoi, în Europa.

„Așa s-a înfiptat cu „Catenăna cea mică“,
fost revăzută“.
gîndul dacă filmul aduce mai puțin bani decît au
frînăta creierii, iar cînd filmul e gata, își frînge
„Cîta vreme se înveșcă filmul, supervizorul își
care încașe și Maurice Chevalier.

mică“ a altui berinez — Ludwig Berger — film în

14

11

pregătindu-se pentru un rol de oarbă, a locuit cîțva
timp într-un azil, unde a studiat obiceiurile orbilor.
Nici urmă de tristețe. Dimpotrivă.

Vioiciune absolută. Nici un fel de prudență, de
stînjnire în mișcări. Orbii merg fără să țînă seama
de pedici. Se izbesc de lucrurile înțînite în cale și
trec, fără șfială. Și rid din toată inima.

De fapt, toate acestea nu mi le-a spus Mary, ci von
Sternberg, care trebuia să turneze cu dînsa filmul
despre care am pomenit. Cu Mary discutăm alte
subiecte.

Sternberg e printre pușinii la Hollywood pe care
îi chinuie un complex de interioritate.

Are ghinionul de a fi lucrat în trecut la montaje.
Și oricîte false frînturi ale decadentismului ar în-
grămădi el căutînd să „ia ochii“ celor din Holly-
wood (ca de pildă „The Scarlet Empress“ — „Îm-
părăteasa purpurie“) aristocrația Hollywoodului
nu-l consideră om. Oricît ar poza el...

Să intrăm în studio în timp ce se turnează „Ma-
rocco“, cu Marlene Dietrich și Gary Cooper.
Liniste de mormînt.

Sala unei taverne marocane, ticsită de lume. Dar
nici un sunet.

În mijlocul studioului — o platformă.
Pe platformă, Sternberg, îmbrăcat într-o scurtă de
catifea neagră.

Își țîne capul sprijinit în palmă. Cugetă.
Toți tac. Aproape că nimeni nu mai respiră. Și
astfel, se scurg 10—15 minute.

Dar degeaba! În cercul lumii selecte a Holly-
woodului, von Sternberg nu e primit.
Iar el se străduiește să umilească „acest Holly-
wood“ prin europenism.

atelier. Când vine vorba de necesitatea interioară și când spre varză și de lucru care îl așteaptă în legătorie, cumă, la aparatul de film, la decoruri și la tot- necuprins al Pacificului și se retrăgea la pel- film, pleacă la plimbare cu tichii în largul de mai filmează atele. Iar dacă n-are dispoziție de Dacă variantele nu i se par suficiente, Chaplin această le alege Chaplin. Intra o suită de variante ale genului actor, nu turează și Chaplin. Sînd mereu noi și noi variante, joacă, repede și să perfecționeze o variantă anume aleasă, ci gî- a lîmpovizor — și de la o repetiție la alta, în- Foarte surprinzător, dar cam în același fel — seama o pline greu de dobîndit. Pentru Garbo, munca de acțiune în- totdeauna. Și atunci munca e înlocuită cu jertle iar inițiativa, după cum se știe, nu te servește numai „din inițiativă”. de „tehnică școlară” juca — umitor lucru! — ce filmă, înădă, nesădîrînd aproape nici un fel Garbo nu admitea pe nimeni în atelier în timp turează) era, în genere, o favoare neobîndită. Să te întâlnești cu Garbo (și încă în timp ce teia oară (!) o inițiativă cu Greta Garbo. că m-a făcut să pierd din viața mea (!)), pentru a îmi amintesc de consistența asta doar pentru doua, — o consistență, la mine, în Beverly-Hill. la un dejun dat de Otto H. Connor, — nici la dădit nici o impresie. Nici la prima înțelegere —

15

10

Dar Nune Agadjanova a făcut mult mai mult de- altă.

Prin trecutul istoric-revoluționar, ea m-a dus la prezentul istoric-revoluționar.

În viața intelectualului ajuns la Revoluție după 1917, exista o etapă inevitabilă în care „eu” și „ei”, nu se contopise încă în noțiunea sovietic-revoluțio- nară „noi”. În această trecere am primit un pu- tesc ajutor de la micuța, sfioasă, înfinit de mo- desta și draga Nune Agadjanova,

Pentru care îi adresez cel mai cald cuvînt de mulțumire...

Întîlniri la Hollywood

În 1914 umblam prin spitale ca să-i distrez pe ră- niții în vîrstă de 16 ani.

Le duceam țigări. Desenam pentru ei.

...În anul 1944 am nimerit din nou la spital, ca să-i distrez pe răniții.

M-a „vinat” o activistă de la sectorul de agitație al Comitetului orășenesc de partid din Alma-Ata, o fată care se vede că are cam mult timp liber.

De data asta, vorbesc răniților despre minunile cinematografului.

Mă aflu într-un spital special — pentru ostași ră- niți la mîini și la picioare.

Mă așteptam să găsesc o atmosferă apăsătoare, dar nu e deloc așa.

Merită să vezi cum, ridicîndu-și voinicește ha- latul, un ostaș sare într-un picior minuiind cu în- demnare bastonul, ca pe un tac, pentru a lovi bila cu lăcuț metalic a biliardului.

...La Hollywood, Mary Pickford îmi povestește cum,

...În februarie 1948 am avut un atac de cord. Pentru prima oară în viață am fost condămnat la nemăcarare timp de câteva luni. M-am pomoni înaintea lui. Singele îmi circula lent. Și gîndurile mi se succedau la fel de lent. Mă așteptam câteva luni de mediu absolut înva- rtabil. Dar eram bucuros. Mă gîndeam că, în sfîrșit, voi avea prilejul să privesc în preajmă, că voi putea să-mi văd gîse- lile. Că voi înțelege totul despre mine. Despre viața mea. Despre cei 48 de ani pe care îi trăisem pînă atunci. Și încă, o spun de la bun început: n-am înțeles nimic. Nici viața. Nici pe mine. Nici cei patruzeci și opt de ani pe care-i trăisem. Nimic, în afară de-un singur lucru. Că viața a trecut ca un jureș. Fără priviri încop. Că o transplantare continuă. Că o venită goana după un țen. Că ochiul mereu atîrnat la acel secundarului. Să ajungi la timp să nu intri în să izbutești, să rădăbești. Fînțuri din copărie, fragmente din tinerețe, im-

S. M. EISENSTEIN PAGINI DE VIAȚĂ

2

7

Ciocnirile cu conducerea „Proletkult”-ului (filmul se turna sub egida „Goskino”-ului și a „Prolet- kult”-ului).

În timpul scenariului.

În perioada turnării.

După terminarea filmului.

În sfîrșit, rupțura, după cinci ani de muncă în teatrul „Proletkult”-ului, și primii pași în cinema- tografie.

În asemenea momente simți nevoia unei mîini prietenești. A unui sfat prietenesc. A unui cuvînt di- riguitor care să domolească străvechea zarvă și năzbîțiile pe care ești în stare să le comiți la minie.

Iată de ce scriu despre Nune.

Nina Ferdinandovna Agadjanova, — o femeie mi- cuță, cu ochi albaștri, sfioasă și înfinit de modestă — mi-a întins o mînă de ajutor într-un moment foarte critic pentru existența mea creatoare.

Ei i s-a cerut să scrie un scenariu jubiliar despre Anul 1905. Iar dînsa m-a atras pe mine în munca asta și, cu o mînă fermă, m-a pus pe terenul solid al activității concrete, în ciuda tuturor ispitelor de a polemiza și a gustului poznaș de a mă „bate”, cu toate neplăcerile care mă așteptau din partea „Proletkult”-ului.

Cu toată tinerețea ei, Nune fusese ea însăși un participant viu — și foarte important — la activi- tatea ilegală din perioada revoluționară premer- gătoare lui Octombrie. Și de aceea, în discuțiile cu dînsa fiecare episod caracteristic luptei din trecut devenea o „realitate” palpantă, încetînd să mai fie un alineat sec al istoriei oficiale sau un frag- ment delicios în genul „detectiv” (în trecut fie spus, cel mai dezgustător aspect sub care pot fi analizate episoadele acestui trecut!).

De pe Friederichstrasse, filmul e mutat în plan centru — pe Kurfürstendamm. Cozi și iar cozi. Toate biletele vindute.

Apoi, filmul nu se mai joacă într-un singur cinematograf, — ci în douăsprezece.

Ziarele trimblează : „...și în dimineața aceea s-a trezit...”

La Berlin nu pot să ajung. Cu trenul că sosi după reprezentarea de gală. Cu avionul, e imposibil. Și știți cine-l de vînd?... Kovo : la Kovo aerodromul a fost desțindat de plo.

Notoarea din primăvara anului 1926 au fost înfructiva fatale și pentru căile aeriene.

Telegrame, telegramme, telegramme.

Apoi, senzație în America.

Și, din nou : „...în dimineața aceea s-a trezit celebru...”

E grozav de plăcut să te trezești celebru. Și după aceea să culcegi roadele.

Să îți invită să îți rețereți la Buenos-Aires.

Să știți că ești cunoscut undeva, în minele de argint prădabile din Sierra-Madre, unde filmul a fost prezentat acum cîteva vremea minerilor mexicani.

Să te cuprindă imbrățișarea unor admirabili necunoscuți din periferiile municipale ale Liège-ului, unde filmul a fost vizionat clandestin.

Să ații de la Alvarez del Vayo, cum, înăd din anul Spaniei monarchiste, el însuși a dus filmul „Potemkin” la Madrid.

Sau să auzi, pe neașteptate, într-o cătenea din Paris, de la vecini așezați înmăpător înșă tîne la aceeași masă de marmoz, două studente cochese de la Sorbona, originare din Orient — că numele dumneavoastră e foarte cunoscut la noi... în lava!

Sau, în altă parte, într-un dancing stupid de mic,

5

4

Nune

N-am izbutit niciodată să citesc fără emoții despre momentul acela din biografiile altora, moment unic, de nerepetat, cuprins în următoarele cuvinte magice : „...și în dimineața aceea, m-am trezit celebru...”

Cîndva, erau vinovate visele și invidia.

Acum... plăcerea amintirii.

Să zicem că e biografia lui Zola ; și țată-l pe Zola, în dimineața de după apariția primului său roman, dînd fuga numai în papuci să cumpere un ziar de la chioșcul din colț. Și e dezamăgit că recenzia lipsește de la locul unde s-ar fi convenit să apară. Apoi se dovedește că recenzia nu lipsea. Ci era l și încă în locul unde s-ar fi convenit cel mai puțin : în prima pagină !

„...și în dimineața aceea m-am trezit celebru...”

La fel, în biografia lui Georges Anteuil, despre succesul primului concert, sau mai exact despre primul succes al concertului.

„...și în dimineața aceea s-a trezit celebru” — așa e repetat refrenul absolut.

Așa s-a întîmplat și cu premiera filmului „Potemkin” la Berlin.

Premiera filmului a avut loc într-un cinematograf de mîna a doua, de pe Friederichstrasse.

Spre Moscova zboară zvonuri neclare despre „Bombenerfolg”. Pe atunci nemții se ocupau mai puțin de bombe propriu zise.

Telegrame din Berlin. Să vin imediat. Reinhardt e în extaz. Asta Nielsen. Se pregătește o reprezentare de gală, în nocturnă.

Interpretat de fratele lui Mary, Jack Pickford — Primul Tom de pe ecran, într-un film înăd mult, — ochii căpîni, rotunși și dolozni.

Pe Tom nu mi-l pot imagina cu țata rotundă, cu țerea mea, rolul lui Tom Sawyer, și ațerga în țru-

Se înmăpă unora sacrișii de nețeriat, țar în anul 30 Jackie a jucat, cu țotul nepotivii după ță-

țerețea mea, țolul lui Tom Sawyer, și ațerga în țru-

șine : Jackie se „autoparodiază” în țolul „kid”-

țile acestea, șimți o senzație de durere și de țu-

țar de noapțe din Los Angeles. Prînd țotografia-

„entertainer” (prezentator al țrogramului) într-un

acum (1946) cînd, țntors de pe țront, țncează ca

șingătoare, de țamili cu țhelle, pe care o are

„Kid”-ului, țar țici nu țăpățase țncă țigura țes-

departe de țingăția pentru țidețana țleridă a

țrîu țeu de muncă, Jackie Coogan. Jackie era

un „wunderkind” țrecu de țvista țuvenit : țova-

Pe țingă țecoturi ațerga țiste țuști, în țruțe cu

cadriul, țecotele țcranului.

țent au țost țcoteșe ține, cu ațitriul țumini și

„docurior”. După țecoturi se țedere țit de țntel-

„Paramount” țecoturile țoșite și țupte de țint ale

În anul 1930 țmăi țexistau în țurtea țtudiorilor

țar „Docurior” din New-York e un țilm țmîțnăț.

țriet țalor țelative.

În același țimp, șnobșimul nu țoate țcunde țe

acțunul...

șim, țablorile nu se țoțivese țncotmăi cu țpoca

țmăi țipsește o țmîțca țocidă ca să ție țeea ce țe-

țulege o artă țouă. Număi că țriel țcețtea ț

țavea țingăția în țmîșcări țoțrivită țeroulul și țata

slăbăță, ca țeroul lui Twain.

țățrez într-un țosar o țrîșcoare țrimeacă țmie de

Fairbanks — în țerloada muncii la țcenariul „Trage-

țediei țamericane”. Doug țm-l țecomandă călduros

pe Coogan pentru țolul lui Clide Griffith...

țar Coogan nu ț-a țucat în țilmul țeu pe Clide

Griffith. Și nu țmăi țîndcă ț-nam țurnat „Tragedia

țamericană”...

Pe Clide ț-a țnterpretat țmăi țîrziu (foarte slab) ac-

țtorul Holmes în țregia (de țasemenea foarte slabă)

a țeluiăși Sternberg... țilmul a țost atît de slab

țncit ț-nam țutut să-ț vizionez țîncă la țapăt.

...Pe Jannings nu-ț văđ pentru țprima țoară.

Cu țrei țni în țumă, pe cînd țmă țflam la Berlin,

ca „țuritor de țînd”, ț-am văzut pe cînd țurna

„Faust” la Tempelhof.

țartea de vizită a lui Egon Erwin Kisch, care vă-

țuzuse „Potemkin” la Moscova, ți e țmîțnată, cu o

„țecomandare” căldă pentru țmine țus pe țstînce

unde țozează țmpunător în țmantia țenușie a țrin-

țului țInfermului.

țrintr-o țnclinare a țapului cu țadevărăt țegească,

Jannings țmi dă să țntelleg că țm țvut țîncețea de

a țmieri în țîmpul său țvizual.

Și în anul 29, țncearcă să țmă țonvingă cu țnsu-

țflețire să țurnez un „al țolicea Potemkin”.

De țastă țată, e țorba de țfavoritul țecaterinei. Fi-

țrește, cu Jannings în țolul țprincipal.

Potemkin țvea un țochi țscos.

— Dacă țurnați țilmul, țmă țcot un țochi !

La Hollywood, țrimul țeu țupervizor a țost țim-

țpățicul Bachman, un țspecialist în „țeuropeni” care

țrecuse la „Paramount” țrin țoate țfilmele cu țan-

nings și țși țrîșsesse țitul în „țafenețua țea

12

13

16

Căci aici, cauza revoluției era ceva familiar. O muncă obișnuită, de toate zilele. Dar în același timp un ideal suprem, un scop al activității unei vieți tinere, dăruită pînă la capăt binelui clasei muncitorești.

Istoricul "enigmatic" al nașterii lui "Potemkin", e destul de cunoscut. Istoricul modului în care acest film s-a născut dintr-o jumătate de pagină scoasă din imensul scenariu al "Anului 1905", pe care împreună cu Nina Ferdinandovna Agadjanova am "recuperat-o" în vara anului 1925.

Uneori, în comparațiile "arhivei de creație" nu izbesc de acest "giganț" al stăruinței care a sosit cu o sete clară în nenunțarea lui paginile întregi ale scenariului de necuprins al evenimentelor anului 1905.

Ce nu găsești acolo! Chiar dacă te uiti în trecut, chiar dacă privești numai ca să-ți aduci aminte, chiar dacă faptil e cuprins numai în două rânduri.

Te uiti și te minunezi. Cum de au putut doi oameni — amîndoi avînd perspicacitate, amîndoi cunoscuți pentru rufina lor profesională — să admită macar o chibă că toate acestea ar putea fi scrise și filmate! Și încă într-un singur film!

Apoi începi să te privești pe toate din altă perspectivă. Și deodată îți apare limpede că n-ai înțeles încă un scenariu, ci un "câșt de lucru" voluminos, laose cuprinzînd o întreagă epocă. Al muncii de punere în aplicare a caracterului și al spiritului epocii aceleia.

Nu numai "culegerea" faptelor și a episodelor caracteristice, ci și încercarea de a sesiza caracterul dinamic al epocii, ritmurile ei, legătura între-

Serghei Eisenstein (1898—1948) este bine cunoscut în țara noastră pentru filmele sale: „Crucișătorul Potemkin”, „Alexandr Nevski”, „Ivan cel Groaznic”. El a fost unul dintre întemeietorii cinematografilor sovietice și a influențat puternic dezvoltarea cinematografilor moderne în întreaga lume. Filmele sale au contribuit la transformarea cinematografilor într-o artă independentă, cu legi specifice.

Paginile din jurnalul său, pe care le publicăm în acest număr, sînt menite să întregesc imaginea noastră despre eminentul om de artă a cărui activitate a fost consacrată întru totul lăzbindei ldelor revoluției socialiste.

Tăiați pagina după linia punctată. Indoiți apoi de-a latul cu culoarea în afară, apoi de-a lungul și din nou de-a latul, în așa fel ca să obțineți o broșură cu paginile în ordinea numerotării.

8

Căci aici, cauza revoluției era ceva familiar. O muncă obișnuită, de toate zilele. Dar în același timp un ideal suprem, un scop al activității unei vieți tinere, dăruită pînă la capăt binelui clasei muncitorești.

Istoricul "enigmatic" al nașterii lui "Potemkin", e destul de cunoscut. Istoricul modului în care acest film s-a născut dintr-o jumătate de pagină scoasă din imensul scenariu al "Anului 1905", pe care împreună cu Nina Ferdinandovna Agadjanova am "recuperat-o" în vara anului 1925.

Uneori, în comparațiile "arhivei de creație" nu izbesc de acest "giganț" al stăruinței care a sosit cu o sete clară în nenunțarea lui paginile întregi ale scenariului de necuprins al evenimentelor anului 1905.

Ce nu găsești acolo! Chiar dacă te uiti în trecut, chiar dacă privești numai ca să-ți aduci aminte, chiar dacă faptil e cuprins numai în două rânduri.

Te uiti și te minunezi. Cum de au putut doi oameni — amîndoi avînd perspicacitate, amîndoi cunoscuți pentru rufina lor profesională — să admită macar o chibă că toate acestea ar putea fi scrise și filmate! Și încă într-un singur film!

Apoi începi să te privești pe toate din altă perspectivă. Și deodată îți apare limpede că n-ai înțeles încă un scenariu, ci un "câșt de lucru" voluminos, laose cuprinzînd o întreagă epocă. Al muncii de punere în aplicare a caracterului și al spiritului epocii aceleia.

Nu numai "culegerea" faptelor și a episodelor caracteristice, ci și încercarea de a sesiza caracterul dinamic al epocii, ritmurile ei, legătura între-

BIBLIOTECA

Veac nou

5

S. M. EISENSTEIN

PAGINI DE VIAȚĂ

Poșta redacției

ECATERINA PREDĂ, Băilești:
1) Vă putem comunica adresele unor elevi din clasa a opta: **Liuda Teneta** gorod Zaporojie, 37, ulița 40 let Sovetskoj Ukraini, dom 40 A, kv. 3; **Nelli Sokolova**, Kazahskaia S.S.R., gorod Alma-Ata, k-z Gornii Gigant, ulița Gvardeiskaia dom 49; **Lena Leonova**, gorod Vologda, ul. Moja'skovo, dom 31, kv 1. 2) Nu avem posibilitatea să vă trimitem fotografiile de actori.

GEORGETA LEONTIEV, Suceava: Am primit scrisoarea dv. și vom căuta să vă satisfacem cererea.

T. BORDEIANU, com. Trestiana, raionul Dorohoi și GH. SURUPACEANU, com. Roșia de Amaradia, raionul Gîrla: Pentru problema care vă interesează puteți cere informații întreprinderii „Tehno-import”.

VASILICA ILIESCU, Tirgoviste: Regretăm, dar nu sîntem în posesia adresei care vă interesează.

GH. CARP și BAZIL ROȘU-București, VICTOR POPOVICI-Cojocari, Iași: N-am putut folosi materialul trimis de dv.

SIMION GRIGORE, Medgidia: Este vorba despre actorii Gheorghii Naumov și Kornelia Bojanova.

VLADIMIR M. Piatra Neamț: 1) Colectivul Teatrului Maiakovski din Moscova și-a încheiat turneul în țara noastră și actualmente se află în Bulgaria. Actorul ce vă interesează n-a făcut parte din colectivul care ne-a vizitat țara. 2) Iată adresa unei studente din Chișinău: **Lidia Feodorovna Tighinianu**, str. Frunze 104-a, Chișinău, R. S. S. Moldovenească.

VASILE HAVAS, Satu Mare: Vă comunicăm adresa unui filatelist sovietic: **N. Cișkoliuk**, gorod Kiev-1, ul. Par. Kommuni 7, kv. 4, Ucraina S.S.R.

MIHAI MOTORGA, com. Romoș, raionul Orăștie: Observația dv. este întemeiată.

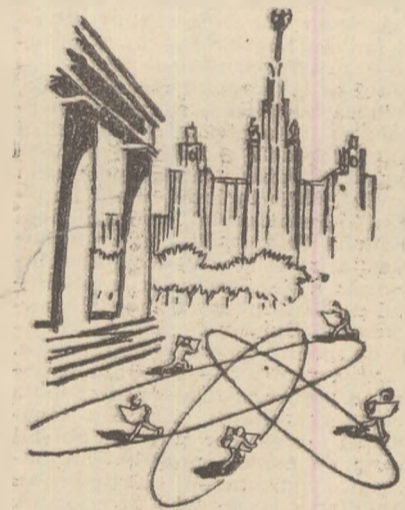
IULIANA COLOPELNIC, com. Remeți, raionul Sighet: Nu cunoaștem adresa acelui birou. Ați putea însă să dobîndiți informațiile dorite adresîndu-vă Asociației de prietenie sovieto-romîne din Moscova — Obșcestvo sovetko-ruminskoj družbi, ulița Kalinina nr. 14, Moskva.

Umor

Fără cuvinte...

Desen de G. Piruhlava

În preajma examenelor, la Facultatea de fizică

Desen de I. Cerepanov

NOU!

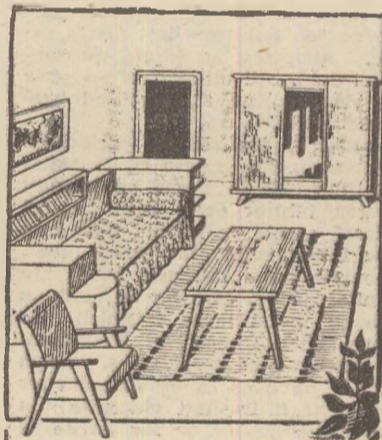
Marele concurs popular
PRONOEXPRES

Se atribuie 72.000 premii
în valoare totală de

12 MILIOANE LEI

Prețul unui bilet: 2 lei

Tragerea va avea loc
la 1 iulie 1961

MOBILĂ DE LUX
ÎN FURNIR DE NUȚ
LA COMANDĂ

TAPIȚERIE
ORICE LUCRĂRI

TÎMPLĂRIE
ȘI BINALE
ORICE LUCRĂRI

Calitatea lucrărilor
ireproșabilă

EXECUTĂ
I.L.L. MĂGURA
ȘIMLEUL-SILVANIEI
Regiunea GRIȘANA

COMBINATUL DE
INDUSTRIE
LOCALĂ

CIMPINA

Str. I. V. Stalin 103-Tel. 604

**PRODUCE
ȘI LIVREAZA:**

In sectorul ceramic

- nacele
- mărgelile diferite mărimi
- inele rasching

In sectorul hirtie

- bobine pentru mașini de calculat de orice tip și dimensiuni
- plicuri farmaceutice

In sectorul chimic

- cerofiu
- uleiuri pentru călit T. T. 5004
- Parul (înlocuitor de parafină)

O.C.L. MIXT TULCEA • O.C.L. MIXT TULCEA

TURIȘTI!

In timpul călătoriilor dv. în Deltă, vizitați în orașele **TULCEA, SULINA** și **SF. GHEORGHE** unitățile de alimentație publică ale

O. C. L. Mixt TULCEA

In permanență bine asortate cu preparate pescărești și vinuri selecționate din regiune.

La cerere se pot organiza mese comune cu plată și prin virament

O.C.L. MIXT TULCEA • O.C.L. MIXT TULCEA

Luni, 5 iunie, avionul pe bordul căruia se afla președintele Consiliului de Miniștri al U. R. S. S., N. S. Hrușciov, s-a desprins de pista de beton a aeroportului Schwechat îndreptându-se spre răsărit. Cu o zi înainte, de pe același aeroport decolase luându-și zborul spre apus avionul președintelui S. U. A., J. Kennedy. Întâlnirea dintre „cei doi mari”, imortalizată pe kilometri de peliculă și benzi de magnetofon, în însemnările ziariștilor și diplomaților, luase sfârșit.

Nu adio, ci la revedere!

DUPĂ ÎNTÎLNIREA DE LA VIENA

Legitimațiile galbene și roz, după care poliția îi recunoștea pe ziariști, nu mai sînt valabile. Dar posesorii lor nu le aruncă, ci păstrează cu grijă în portofele aceste amintiri rare. Iar filatelii își ascund la loc sigur comoara lor: ilustrate cu portretele lui N. S. Hrușciov și J. Kennedy și timbre purtînd pe ele o stampilă unică cu inscripția: „Întîlnirea Hrușciov-Kennedy, Viena 101 — 4. 6. 1961”.

„Bazarul noutăților” — centrul de presă din sala de festivități a palatului Hofburg, a fost închis. Zecile de cabine telefonice și teletipuri au fost demontate și numai într-o încăpere lăaturalnică au mai rămas cîteva mese cu mașini de scris, lingă care se așină ziariști obosiți. Acum își pot scrie în liniște corespondențele. Acum au timp să mediteze în liniște la întrebarea: care-i sensul mai adînc al evenimentului la care au fost martori?

Dar nu-i chiar așa de ușor să răspunzi la această întrebare. Convorbirile dintre cei doi mari oameni de stat s-au desfășurat cu ușile închise. Informațiile pe care le-au obținut ziariștii au fost foarte laconice și rezervate. Și totuși, toți cei care au urmărit întîlnirea au sentimentul că a fost făcut un prim pas într-o direcție necesară.

Nu-i exagerat, desigur, dacă afirmăm că bilanțul convorbirilor de două zile dintre președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., N. S. Hrușciov și președintele S.U.A., J. Kennedy — a stîrnit pretutindeni un val de optimism moderat. Nimeni nu s-a așteptat ca întîlnirea de la Viena să aducă noutăți senzaționale sau minuni căci problemele internaționale ale timpului nostru sînt mult prea complicate spre a putea fi rezolvate dintr-o dată. Încît participanții la întîlnire nici nu și-au putut asuma o asemenea misiune. Ci și-au propus ca țel al eforturilor lor stabilirea unui contact personal și realizarea unui schimb de păreri în problema relațiilor dintre U.R.S.S. și S.U.A. și în alte probleme ce interesează cele două părți. Ţel care a și fost atins. Schimbul de păreri a avut loc și amîndouă părțile l-au recunoscut ca util. Contactul dintre președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și președintele S.U.A. în problemele care interesează cele două părți va fi menținut și în viitor.

„Cei care erau neliniștiți că întîlnirea dintre cei doi oameni de stat s-ar putea solda cu o rupere totală și ar putea provoca o criză puternică între Vest și Est pot fi mai mult de-

N. S. Hrușciov și J. Kennedy la ambasada sovietică din capitala Austriei

cît mulțumiți de acest rezultat. În tot cursul întîlnirii, convorbirile s-au purtat pe un ton politicos deși foarte categoric, n-au fost proferate amenințări nici declarații ultimative” — scrie ziarul vienez „Kurier”, aprobînd rezultatele întîlnirii.

De altfel și din ziarele celorlalte țări vesteuropene reiese că rezultatele întîlnirii de la Viena au întrunit aprobarea tuturor celor care știu să prețuiască razele de lumină care s-au ivit pe firmamentul „războiului rece”.

Popoarele au o memorie bună. Ele n-au uitat de cei care nu de mult au condamnat însăși ideea întîlnirii de la Viena. Corbii negri ai „războiului rece” continuă să concăne și acum strident și plicticos că previziunile lor funeste s-ar fi împlinit chipurile la Viena. Glasurile lor se fac auzite la Washington și Bonn, la Londra și Paris. Începutul bun de la Viena nu numai că nu i-a bucurat ci, dimpotri-

vă, l-a făcut să turbeze de minie. Încît li se potrivește de minune dictonul: „Cine are pe limbă venin, simte numai amar”.

Un astfel de glas s-a făcut auzit, de pildă, în coloanele ziarului vestgerman „Stuttgarter Zeitung”. Atmosfera de lucru a convorbirilor purtate la Viena între conducătorul guvernului sovietic și președintele S.U.A. a băgat spaima în redactorii acestui ziar, care au întrevăzut în această împrejurare o posibilitate de îmbunătățire a relațiilor americano-sovietice, ceea ce ar însemna sfîrșitul „războiului rece”.

După întîlnirea de la Viena toți oamenii de bună credință au început să privească cu speranță și dezvoltarea ulterioară a relațiilor sovieto-americane. Cînd, după lungi și încordate ceasuri de așteptare, ziariștii i-au văzut, în sfîrșit, pe conducătorii celor două guverne ieșind din clădirea ambasadei sovietice, ei au auzit deslușit cum la despărțire cei doi oameni de stat nu și-au spus „adio” ci „la revedere”. Toți cei care au fost de față la această scenă de încheiere a întîlnirii de la Viena socotesc de aceea că dialogul dintre Moscova și Washington va continua.

În clipa aceea, mulți ziariști și-au amintit desigur de ziua aceea înnoată de 19 septembrie 1960 cînd Nikita Sergheevici Hrușciov a coborît pe țărîmul East-Riverului din New York spre a participa la cea de a XV-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. „Sînt convins că relațiile dintre marile noastre țări se vor îmbunătăți — a declarat atunci conducătorul guvernului sovietic. — Se știe doar că oricît de întunecoasă ar fi noaptea, zorile vin negreșit. Iată de ce sînt convins că oricît de mult s-ar strădui forțele rele care vor să încingă atmosfera relațiilor dintre țările noastre, ele vor suferi fără doar și poate un eșec”.

Am dori să nădăjduim că întîlnirea de la Viena va însemna tocmai un astfel de vestitor al mult așteptatelor zori în relațiile dintre cele două mari țări.

E. Litoșko
M. Podkliucinikov

Președintele Sukarno
în U. R. S. S.

O prietenie care înfrînge distanțele

Doctorul Sukarno, președintele și primul-ministru al Republicii Indonezia, se află acum într-o vizită oficială în Uniunea Sovietică. Eminentul om politic indonezian nu-i la prima sa vizită pe pămîntul sovietic. De fiecare dată, însă, vizita sa este socotită un eveniment important în relațiile dintre cele două state, de fiecare dată oamenii sovietici fac președintelui Sukarno o primire cordială.

Și lucrul nu-i de mirare — căci cu toate că se află departe una de alta, o prietenie trainică, întemeiată pe țeluri nobile comune, unește Uniunea Sovietică și Republica Indonezia, popoarele sovietic și indonezian. E un adevăr pe care l-a exprimat foarte concis și limpede chiar președintele Sukarno, atunci cînd l-a întîmpinat în patria sa pe Nikita Sergheevici Hrușciov.

„Există oameni — a declarat atunci președintele Indonezian — care se întreabă de ce-a hotărît Republica Indonezia să fie prietenă a Uniunii Sovietice. Eu le răspund: Republica Indonezia e prietena Uniunii Sovietice pentru că aceasta ne ajută și sprijină lupta noastră împotriva imperialismului”.

Lupta împotriva imperialismului este și astăzi, cînd Indonezia numără 16 ani de existență, una din problemele cele mai importante ale republicii. Deși are uriașe bogății naturale țara este și acum încă înapoiată din punct de vedere economic. De vină sînt, desigur, imperialiștii care n-au lăsat nici o clipă de răgaz popoului indonezian. În loc să pornească imediat la înlăturarea consecințelor economice ale dominației olandeze, poporul indonezian a trebuit să-și apere prin lupte crîncene independența națională împotriva atacurilor imperialiștilor din afară și a activității de subminare a agenturii lor din interiorul țării, asigurîndu-și astfel securitatea patriei.

Încă de la începutul existenței sale, Uniunea Sovietică a simpatizat fierbinte cu lupta popoului indonezian pentru libertate și independență națională, a acordat statului indonezian sprijin politic în lupta sfîntă împotriva imperialismului, pentru alipirea Irianului de vest aflat încă sub dominația imperialismului olandez. Indonezia a pășit cu hotărîre pe drumul cuceririi independenței sale economice și Uniunea Sovietică îi acordă un sprijin concret și dezinteresat.

Lupta pentru independența națională a popoului indonezian și lupta pentru dezvoltarea pașnică a construcției economice sînt indisolubil legate de numele președintelui Sukarno. Printre măsurile luate pentru dezvoltarea construcției economice, trebuie amintită în primul rînd naționalizarea marilor întreprinderi, a băncilor și plantațiilor aparținînd colonialiștilor.

Lupta pentru pace este o cauză comună a popoului indonezian și a popoarelor sovietice. Ea cimentează și mai puternic prietenia dintre ele.

Faptul că U.R.S.S. și Indonezia sînt țări cu sisteme sociale diferite nu constituie de fel o piedică în calea acestei prietenii. „Țările noastre au obiceiuri diferite, sisteme sociale diferite — a declarat N. S. Hrușciov la plecarea din Indonezia, după vizita făcută în anul 1960. — Cu toate acestea, între Uniunea Sovietică și Indonezia s-au stabilit relații prietenești care se întăresc și se îmbunătățesc necontenit. Aceste relații sînt un exemplu de prietenie trainică și de colaborare rodnică între state cu condiții sociale și politice diferite”.

La 6 iunie, doctorul Sukarno a împlinit 60 de ani. Acest fel de sărbători e plăcut să le petreci în mijlocul celor mai buni prieteni. Oamenii sovietici apreciază mult prețuirea pe care le-a arătat-o președintele aniversîndu-și ziua nașterii pe pămîntul sovietic și îi urează din suflet viață lungă, sănătate și succes în activitatea de stat și politică.

(După „Izvestia”)

Populația Vienei l-a salutat cu caldă prietenie pe N. S. Hrușciov